ޔައުމިއްޔާ

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 22 ވަނަ ބައްދަލުވުން (14 އޮކްޓޫބަރ 2009)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: بسم الله الرحمن الرحيم. މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ މިއަދުގެ ބައްދަލުވުމަށް ވަޑައިގެންނެވި ބޭފުޅުންނަށް މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެޖެންޑާގައި މިއޮތީ އަޅުގަނޑުމެން މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ބޭފުޅުންނާއި ދުރުވަރުގެ ގަތީން ބައްދަލުކޮށްލުން. އެއްދުވަހު ފަސްޖެހާރުން އަނެއްދުވަހު ދެން އަނެއް މުއައްސަސާތަކުގެ ބޭފުޅުން. ދެން އެބޭފުޅުންގެ ޝަކުވާތަކާއި ވެސް ހުށަހެޅުއްވި. އެއީ ހާއްސަކޮށް މުސާރަ އާއި އެލަވަންސްތަކުގެ މައްސަލަ އެބޭފުޅުން ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތީ. ދެން، އެކަންކަމާއިބެހޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަފާތު ޚިޔާލު ބަދަލުކޮށްލެވިފައި، ދެން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރިއަށްވުރެ ރިޕޯޓް، ކޮންކަހަލަ ރިކަވަރީއެއް ސަރުކާރުން އެދެނީ. ނުހިއްޔާ މިބޭފުޅުންގެ އިސްލާހުތަކާއި، މުސާރަތަކުގެ މައްސަލަ ވަކިގޮތަކަށް މަޖިލީހުން ނިންމިދާނެތޯ ބަލަން. އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަޖުރިބާ ހިއްސާ ފާހަގަކުރުމަށް ދެން، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން މި ބައްދަލުކޮށްލީ. ދެން، އަޅުގަނޑުމެން ހިލޭ ޔައުމިއްޔާ ލިބިއްޖެ ކަމަށްވަންޏާ ބަލައިލަން ރަނގަޅު ކަންތައްތަށް. ހުސާބާ ކޮންމެ. ދެއްކިޔާ، ހުށަހަޅާނެ ދެއްވާ ހުރިހާ އިސްލާމް. ކޮންމެދެއްކީމާ، ދެން، ވިދާޅުވީ ދެއްވާ. ވިދާޅުވާ ދެއްކީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ މި ފުރުޞަތު އަށް ހުޅުވާލަން ދަށަށް. އާދެ ވަޑައިގެންނެވި ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް މި އާންމު ކުރުމަށް އެބޭފުޅުންގެ ޝަކުވާތަކުގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާ ކަންކަން އަހައިލަވަނީ ދެއްކީ.

ސެކްރެޓޭރިއޭޓުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ، އެދުވަހު މަޖިލީހުގެ ގޮތުގައި ވާހަކަ ދެއްކުނީ އެބޭފުޅުންނަށް ބަޖެޓް މި މަޖިލީހުން ހުށަހަޅުއްވާފައި ހުށަހެޅުއްވިތަކާ، އެ ހުށަހެޅުއްވުމާ އަދަދުތަކާ ފީސް ހުރިހާސް މިނިސްޓްރީން އެބަޖެޓް ނުލިބޭ ވާހަކަ ދެއްކީ. ދެން، މުސާރަ އާއި ގުޅުންހުރި ސަބަބު ކޮމިޝަނުން ޓަކައި ވިދާޅުވި އެބޭފުޅުންގެ މުއައްސަސާއިން ވެސް އެބޭފުޅުންގެ މުސާރައާ ހުށަހަޅާ ވާހަކަ ވިދާޅުވީ. ދެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބަޖެޓް މުސާރަ އާއިބެހޭ ގޮތުން ވާހަކަ ދެއްކީ. ދެން، އަނެއް ފައިނޭންސްގެ ބައްދަލުވުމުގެ އެބޭފުޅުން ވިދާޅުވި އެބޭފުޅުންނަށް ވެސް މުސާރައިގެ ވާހަކަ. ދެން، ސިވިލް ސަރވިސް އާއި ރިޕޯޓްތަށް ނުލިބޭ ވާހަކަ. އެއީ މަޖިލީހު ބައްދަލުވުމުގައި އެބޭފުޅުން ދެއްކެވި ވާހަކަތައް. ޝުކުރިއްޔާ.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމް ދެން އެ ބޭފުޅުން ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތް މައްސަލަތަކަށް ބަލާއިރުގައި އެންމެ ފުރަތަމަ މައިންފެސް އަޅުގަނޑު ފަރާސީ ހައްދަ އެދުރުންނަށްވި ތަރުތީބުގެ ފަހަރުން. އެގޮތުން ސިޔާސީ އުރިދާ މައްސަލަތަކާއި

ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ އަޅުގަނޑު ހުރަހަޅާލަން އެކަން ފަހުން ސަލާމަތާއިބެހޭ ކޮމިޓީއަށް އެ ދުވަހުގައި ފަސޭހަ ކުރުވުމަށް އެދިން ކޮމިޓީބައްދަލުވުމުގައި ހެޅުއްވި ސަލާމަތާއިބެހޭ ކޮމިޓީން މި މައްސަލަ ބަލައިދިނުމަށް. ދެން، މުސާރަ އާއި ގުޅޭ ކަންތައްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހިފޭ ފަސޭހަތަކުގެ މުސާރައާއި ތަފާތުތަކުގެ މަޖިލީހުން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް. އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލު ކުރެވޭ ފަސޭހަތަކުގެ މުސާރަ ތަފާތުތަކުގެ މަޖިލީހުން ކުރަންޖެހޭނެ ކަމެކޭ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ތިބޭގޮތަށް ހިމެނިފައި އޮތް ކަމެއް. އެކަމަކު ދުވެލި ސަރުކާރުން ނޫނީ ކޮބައިތަކުގައި އެކި މުއައްސަސާތަކުގެ މުސާރައާ މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގައި ބައެއް ހިމެނޭ ކަމެއް ނޫން. ދެން، އެބޭފުޅުން އެދުވަހު ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅުތަކުގެ އަލިގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ހަމަ ދަންނަވާލަން ބޭނުންވާ އެކަންކަން އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގެ ތަރުތީބުގައި ވަޒަން ކުރެވުނު، އެކަން ކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތައް ދިރާސާކުރުމަށް ވަކިން ހިސާބުކުރެވި ބައިތައް ބަލާލަދީ ކާމިޔާބީ ފަހަރެއްގައި ވަކިން ދެނެގަތް ކަމެއް. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މިގޮތަށް ކުރިން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ވަކި ގޮތެއްގައި ފަސޭހަ ހޯދައިދިނުމަށް އަދި އެ ދާއިރާގައި އުޅޭއިރު މުއައްސަސާތަކުން ގުޅުމުގައި މުސާރަ އާއި ގުޅުމުގައި ކޮންމެއަކަށް އަމަލުކުރުމުގައި ގޮތެއްގައި ނިންމާފައި. އެގޮތުން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން ޖެހޭކޮޅަށް އެކަށީ ނަމޫނާ މުސާރައިގެ އުނިކުރުމާއި އަދި މުސާރަ ބޭނުކުރުމުގެ ވާހަކައާ ގުޅޭ ކުރީގައިވާ ދިރާސާކުރުމަށް ދެ ކަމެއް ފާހަގަކުރަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޖެހޭ ސަރުކާރުން ހިންގާ ބަޖެޓުން ކުރުވާ ޚަރަދުތަކުގެ އަލިގައި އެކަން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ ގޮތް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ހުޅަނގު ދެން، މިހާރު ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށްވެސް ޝުކުރިއްޔާ އަންނަ ސަބަބުން ވާހަކަ ކަމަށް. މި ކޮނެއް ދާއިރާތަކުގެ މައްސަލަތަކުގެ ބައިތަކުގައި ސިޔާސީ ނިމިފައިވަން. ދެން، އަހަރެ މުސާރަތަކާ އަންނަން ގޮތަށް ބަދަލު، އިސްލާހުކުރަން އަންނަ ގޮތަށް ބަދަލު، އިތުރުކުރަން

ކޮމިޝަންތަކާއި މިތަންތަން ދެއްކޭ. އެހެންވީމާ، ފަހަރަކު އިސްލާހު ނަގާފައި އަޅުގަނޑުމެން ސަމާލުކަމަށް ހުށަހަޅަން ގެންދަވާތީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ މައްސަލައެއް އެބައޮތޭ. ފަސޭހަކުރުން މި ދައުލަތާ ވަރަކަ އާއި މިކަންކަން ބަލައިލުމަށްޓަކައި މިގޮތުގައި އަސާސީ ހަމަ ބަޔަކުގެ ޓެކްނޮލޮޖީ މާލިއްޔަތު ކޮމިޝަން އަދި ފަސޭހަކުރުމުގައި ބެއްލެވުމަކީ ކަމުގައި މި ނަމަވެސް ޕަބްލިކް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ގެނައުން. އެހެންވީމާ، އެބޭފުޅުންގެ ޒިންމާތަކެއް ހިނދު އެބޭފުޅުންނަށް އިންސާފުގެ ހުރިން އެއްވެސް ބޭފުޅަކު އިޚްތިޔާރު ހުރަސްއެޅުމެއް ނުކުރޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ފަސޭހަކުރުމުގެ މުސާރަފުދޭތެރޭގައި މިކަންކަން ރިޔާޔަތް ކުރައްވަމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ނިންމާލި ދެން، ކޮންނަ މާލިއްޔަތު ކޮމިޝަނަކަށް ޕަބްލިކް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ބޭފުޅުންނަށް ދަންނަވާލީ މުސާރަފުދޭތެރޭގައި މިކަންތައްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެބޭފުޅުންނާއި މަޝްވަރާތައް ބަދަލުކުރަމުން ފެށީން. އެބޭފުޅުންގެ ތަރައްޤީ ވަޒީފާތަކުގެ ބޭފުޅުން ކުރެއްވި ހަމަޖެހުމަށް ދައްކާލި އިންސާފު. އެހެންވީމާ، އެ އިޝްތިހާރު އިޢުލާންކޮށް އެބަ ހުރޭ.

ހުރިހާ ދާއިރާގެ މުސާރަ ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން ވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ޗީފް ޖަޖް ވަން ކޮމިޝަން ޒިންމާ

އިލެކްޝަން ކޮމިޝަން ވާހަކަދެއްކެވުން: އިލެކްޝަން ޕަބްލިކް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާއި ބައެއްދުވަސްކުރީ އެބޭފުޅުންގެ ޒިންމާދާރީ އެއީ ޗީފް ޖަޖް ވަން ކޮމިޝަން ޒިންމާވެރިން. އެހެންވެ، އެވަރަކަ ދަންނަވާލީ. އެ ބޭފުޅުންގެ ވިސްނުން ފާހަގަކޮށް އެއީ އެބޭފުޅުންގެ ރިކޯޑްތަކެއް ކޮމިޝަނާއި އެއީ ޗީފް ޖަޖް ވަން ކޮމިޝަން ޒިންމާވެރިން. އެބޭފުޅުން މިކަމަށް ހުށަހަޅާފައި އޮތީމާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑު މިނިވަން މުސާރަ އާއި ގުޅޭގޮތުން ކޮންމެ ޗީފް ޖަސްޓިސް ސަރވިސް ކޮމިޝަން. އެހެންވީމާ، އެބޭފުޅުން ގެންނަ ވަރަކަ ދައުލަތައް ދެން، އެބޭފުޅުންނާއި ވަރަކަ ދައުލަތުން ނޫނީ ފަސޭހަކުރުމަކީ ތިބެނީ މަސްއޫލިއްޔަތެއް ކޮމިޝަނުގައި އެބޭފުޅުންގެ ހުށަހެޅުމާއި ސަރވިސް ކޮމިޝަނާއި މިހާރު، މާލިއްޔަތު ކޮމިޝަން ދެން އެކަން ޗީފް ޖަސްޓިސް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ބައްދަލުކުރަށް ގޮތަށް އިނގޭތޯ. ދެން އެކަމަކު މި ސަރުކާރުގެ އިއްޔެ. ދެން، އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމް ހުޅުހެންވެރި ކުރީގެ މާލިއްޔަތު ކޮމިޝަނުގައި ވަރަކަށް ދައުލަތާއި މިއީ ކުރީގެ

ޖަލްސާގައި ޓީ ފޯރ ވަން ކޮމިޓީއަށް ގެންދަން. ދެން، ޓީ ފޯރ ވަން ކޮމިޓީއަށް ގެންދިއުމުގެ ކުރިން އަޑުގަނޑެއްވެސް ހިފަހި މި ޤަޟިއްޔާ ސާރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ބޯޑުމެންބަރުން އިސްވައިޖް ކުރާނީ އާއިއެކު އެބޯޑުމެންގެވެސް ޒިޔާރަތް ހަދާފައި ޓީ ފޯރ ވަން ކޮމިޓީއަށް މިމައްސަލަ ރިފަރކުރުމުގެ އެއްވެސް ބޯޑެއްގެ އިއުތިރާޒެއް އެބައެއްޓޭ. އިއުތިރާޒެއް ނެތް ކަމަށްވަންޏާ އެ ޓީ ފޯރ ވަން ކޮމިޓީއަކީ އެބޯޑުމެންނަށް ކަންކަން ރަނގަޅަށް އެނގޭ ސަބަބުތަކީ ރިސޯސަސް ސަޕޯރޓް ވެގެންދާނީ ހިމާޔަތްކުރަންތޯ. ދަރުން އެހަށް ކޮންޑިޝަން އެންގޭންސް ކޮންޑިޝަން ހިމާޔަތްކުރަންތޯ. އެހެންނަމަވެސް ފަންޑާޝަނުގެ ފަރާތުން ފުރުސަތު މި ސަރުކާރު އަހަރެއް އެބޯޑުމެންނަށް މި ތިބުރެބުން ވާ މައްސަލައެއް ކަނޑައަޅާ ހަމަ ޤަޟިއްޔާ ސާރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ޒިޔާރަތް ހަދާފައި އަދި އެބޯޑުމެންގެ ބަހެއް ހަދާފައި އަޑުގަނޑުވެން ޓީ ފޯރ ވަން ކޮމިޓީއަށް މީހާ ރިފަރ ކުރާނީ އެހެންވެ، އެ ދުމަހުސަލަ އެމްބަރަށް ދެހިއްޖޭ. ދެން، އިންޖިނިއަރިންގ ކޮމިޝަނަށް މި ފަނޑިޔާރުން ފަހަލާ ދެން، އެހެން އިންޖިނިއަރިންގ ކޮމިޝަނަށް މީހަކު ވަޒީފާއަށް އެޕް-ކަރޒާޝަން ކޮމިޝަނާއި، ހާމަކުރަން ފުލް އާއި މި ބޯޑުންގެ ވަރަކަށްތަން ވިޔަފާރިއި، ވިޔަފާރިއާއި ސަލަރީއާއި މި ވިޔަފާރި ތިމާވެއްޓަން މިކަންކަމަށް ކުރިން ތިމާވެއްޓަން އެދިފައި އެންމެންނަށް މިނިސްޓަރު އޮފް ފިނޭންސް އޮފް މިޓިންގއެއް ބާއްވައި ދެން. އެއީ، ތިމާވެއްޓަށް ރައީސް އޮފީސްގެ މުސާރަތަކަށް ކުރުކުރަން ހަމަޖެހިފައި އޮތް، އެންމެހާ މިނިސްޓަރު އޮފް ފިނޭންސްގެ ހަމަޖެހިފައި އޮތް އެންމެހާ ތަކެތި. ހަމައެކަނި ރައީސް އޮފީސް ދޮގުގެ ފަރާތުން ވަކިން ބަރުޚަތަށް ސާއި ކުރައްވާފައި އޮތް ސީޓް ފޯމެއް ފެންނަވައިފިއްޔާ. ދެން، ތިމާވެއްޓަށް މުއްސަނދި މިކަންކަމުގައި އޭބޯޑުމެންނާއި ވަޒީފާދާރުން އެޕްލައިކޮށް ނިޔަމިގެންނެވީ. އެއްވެސް ކަށަވަ ފުރުސަތުގެ ނިޔަމިގެންނެވި މުއްސަނދި އަދި މިހާރަށްވަން މިދަނީ. އެހެންވީމާ، އަޑުގަނޑުވެން ފުރުސަތުގެ ބަލާލާ ކަންކަމާ. މިނިސްޓަރު އޮފް ފިނޭންސްއާއި އެބޯޑުމެން ވަރަކަށްފަށް ދައުލަތާފައި ދެން، އަޑުގަނޑުވެންނަށް އޮތީ ވަރަކަށްމެހޭ ރިފަރކުރާނީ، އަޑުގަނޑުވެން ބަލާފައި އެބޯޑުމެންގެ މުސާރަ އާއި އެފަރަންސްގެ ކަނޑައެޅޭ މިނިސްޓަރު އޮފް ފިނޭންސްގެ ބޮޑުއިން ގޮތަކަށް ހައްޔަ ނުލެއްޖޭ ކަމަށްވަންޏާ، ދެން، އެކަމަށް އަޑުގަނޑުވެން އޭގެ ރަސްމީ ކުރިއަށް ހިއްޕޭ. އެއީ އެބޯޑުމެންނަށް ހަމަޖެހޭ ގޮތަކަށް މިކަން ހިނގައްޖެ ކަމަށްވަންޏާ އަޑުގަނޑުމެންގެ ދައުރު މިގައި އެންމެހާ ނިޖެހޭ. އެބޯޑުމެންނަށް ހަމަޖެހޭ ގޮތަކަށް މިކަން ގޮސްގެން އެބޯޑުމެންގެ މަސައްކަތްފުޅު ތަކަށް ދަރިވަ، ޖޮޖުގެ ގޮތަށް ދެކޭ އިންކުމްޓެކްސް އޮފީސް

ތަކަކަށްވެ، މުއައްސަސާތައް ފުދަނީ މަޖިލިސްގެ މެންބަރުންގެ މަސްލަހަތުވެސް އޮންނާނެ ގޮތުގައިވެސް ނޫން. ރައްޔިތުންގެ މަސްލަހަތުގައި އޮންނާނެ ގޮތުގައިވެސް ނޫން. އެހެންވީމާ، އެ މިޝަން ފުރިހަމަ ކުރުވުމާ ބާރުލައި، އަދުގަނޑުމުން އެ އިޝޫ މިތާގައި ނިމުމާ ކުރިންއެވެ. ހިސާބުފުޅުގައެވެ. ރިޔާސަ.

ހުކުމުގެ ދާއިރާގެ މެންބަރު: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. އަދުގަނޑުމުން ހިލޭ މިހާރު ފުރުސަތު މިނިސްޓަރު މުސާރަ ލިބެނީ ކުރިމަތިލާ

ހިތްޕާސް ލަވުޅު ފާހަގަކުރެވުނު: މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާއި ބައި ގޮތުން ވެސް އެބޭފުޅުންގެ ވިސްނުންފުޅު ހުރި ގޮތަކީ ކޮންމެވެސް ކަމަކު ސިޔާސަތެއް ގެންގުޅެނުން. އެބޭފުޅުންނަށް ލިޔުމަކުން ނަގަވެސް އެސިޔާސަތު އަދުގަނޑުމުންނަށް ލިބޭ ކަމަކު ގޮތަކަށް ނޫނީ އެކަމާއި ދަތިކަމެއް އެބޭފުޅުންގެ ވިސްނުންފުޅު ހުރި ގޮތް އަދުގަނޑުމުންނަށް ލިބިއްޖެއްޔާ އަދުގަނޑުމުންނަށް ފަސޭހަވާނެ. ދެން، އެބޭފުޅުންނަށް ވެސް ވިދާޅުވި ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދަން އަދުގަނޑުގެ އެއްވެސް މައްސަލައެއް ނެތް. އެކަމަކު އެއްބައި އެބޭފުޅުން ވިދާޅުވާ ކަމަކަށް ގޮތް ހޯދާ އަދުގަނޑުމުންގެ ރިޕޯޓަށްވެސް އަޑުން މިހުރި ނޫނީ.

ތަޖުރިބާ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޅިންމަދު ނާޝިދު: އަދުގަނޑު ހަމަ ހަމައެކަނި ކޮމިޝަން ބޭނުންވަނީ އިންޖީނިއަރިންގް މުއައްސަސާތަކުން ބައްދަލުކުރި އިރު އެބޭފުޅުން އަސްލު އެސްކޭލް ކަމަކަށް ދިޔުމަށް ކަމަކަށް ފާހަގަ ކުރެވިއްޖެ

ފާހަގަކުރެވުނު: އެބޭފުޅުންނަށް އަސްލު ގަވާއިދުތަކުން ހެދޭ ޕްރޮސެސް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މިހާރު ބޭރުގައި އިންޓަރވިއުތަކެއް ދިޔައިމަ ގަޑިގަތައް. އަސްލު އެ އެކްސްޕްރެޝަންގައި އޮތް މައްސަލައެއް ނެތްކަމެވެ. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑުމެންވެސް އެއީ އެއްކަންތައް. ދެވަނަ ކަމަކީ އެބޭފުޅުން ކަންތައް ކުރަން ވަރަށް ފަސޭހަ. ވީމާ ކަމެއް ކަމުގެ ރިޕޯޓު ހުށަހަޅާފައެވެ. އަތް ބޭނުމަށް ބާރުލާ ފެށޭ ޝަރުޠުތައް ނަގާކަން. އަދުގަނޑު ދަނޑިތަކުން ވިދާޅުވި ފަރާތަކަށް ބޭނުނު މުއައްސަސާތަކުން ކޮން ފުރުސަތުތަކެއް މިހާރު. އެ ހިސާބު ގަދަގަނޑު އެބޭފުޅުން ރިޕޯޓުގައި ކުރެވިފައި ފާހަގަކުރެވޭ ގޮތް ދެން ނޫނީ އެހެންނެއް ހަރުދަނާ ގަރިގަނޑު އަދުގަނޑުގެ ބޭނުން ޖެހެ ފަހަރު ހަމަހަމަ އަސްލުތަކުން ކުރިއަށް ކަރަރިގެ ކަރަރަރަފާކަރު މިކަން ރިޕޯޓުގެ ކަމުން ކުރިއަށް ގެންދާތީ. އެހެންވީމާ، އެއީ ކަންނޭނގެ އަދުގަނޑުމުން ދެއިރުކަ ޝަވްޝަރި ބަޔަކަށް ބާނަދާތަ ދިމާވެފަ. ޝުކުރިއްޔާ.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ — މުސާރާގެ މައްސަލާގައި އަޅުގަނޑު ހަމަ ވަރަށް ކުރުވޭ◌ދި ކުރަން ފިނޭންސް މިނިސްޓަރ◌ އާއި އަދި

މެންބަރު އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނައިބު ރައީސް ސޮއިޓްޒަރލޭންޑުގައި އިންޓަރނޭޝަނަލް މުއައްސަސާތަކަށް އެޑްރެސްކޮށް ދިޔުމުން. ބަޖެޓުގައި މުސާރަ ކުޑަކުރާކަން ނުވެސް އެދެވޭނެ. ދައުލަތުގެ ހަރަދު މިއަދު ހުރިގޮތުގެ ވާހަކަ ދެންނެވީމެވެ. އެބޭފުޅުންގެ އަމިއްލަކަމަށް އެބޭފުޅުންގެ މުސާރަ އެގޮތަށް ކުޑަކުރުމަށްބަދަލުވާ އަދި އެ ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން◌ ކޮމިޝަންތައް އިންޑިޕެންޑެންޓް ނުރައްކާ ކޮމިޝަންތައް ހިމެނިގެންވާ ކަމުގައި ދެކެނީ. ކުރަނީ ކޮމިޝަން އިންޑިޕެންޑެންޓް މުއައްސަސާތަކުގެ މުސާރައަށް ކުރެވޭ ކަމުގައި ކަމެއް އިންޑިޕެންޑެންޓް މިނިސްޓަރީން ފިނޭންސް އަމަލީ އެ އެހެންވީމާ، ކުރެވޭނީ. ގަބޫލު އަޅުގަނޑަށް މުއައްސަސާތަކުގެ މައްޗަށް ނުފޫޒު ފޯރުވުން ކުރި އަމަލެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެޓް ފިނޭންސް މިނިސްޓަރު ދެއްކެވުން އެބޭފުޅާވެސް ޖެންޑާދަރު ކުރުވަން. އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގައި އެބަހުރިން އެ ކަންތައްތައް ހިނގާ މިދަނީ ކޮންއުސޫލަކުން ކަމަށް ހިނދާ ވެގެންކަން މިކަންތައްތައް ވަކިން މިދަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ގަބޫލުކުރާ ބޮޑުގައި އެދުވަހު އަޅުގަނޑުމެންނާއި ބައްދަލުކުރި އިންޑިޕެންޑެންޓް މުއައްސަސާތަކުގެ ބޮޑުބައިން އެންމެ މުއައްސަސާއެއް ފިޔަވާ އެހެން ހުރިހާ މުއައްސަސާއަކަށް ނޯޓް ހަރުގަކަން ބްރީފިންގއާއި ދެއްވުމަށް ދިމާވެގެން މިއުޅޭ ޚާއްޞަ ގޮތަކީ ކަމެއް. އަދި ޚާއްޞަ ގޮތަކީ ކަނޑައެޅުމުގައި މިއޮންނަ އު◌ސޫލުތަކަށް ގަބޫލުކުރި މުއައްސަސާއިންވެސް އެބަ ފެނޭ، ޚާއްޞަ ގޮތަކީ ކަނޑައަޅާ މިއޮތީ އުސޫލުތަކާ އެބޭފުޅުންނަކަށްވެސް ހަރަދަކަށް އެކަން ނުލިބޭ ކަމެއްކަން. އަދި އެބޭފުޅުވަކާން އެކަމުގެ ވަޒީފާ ދިރާސާއެއް ކުރަންޖެހުނު ފަރާތް ކަމެއްކަން. އެހެންވީމާ، އެގޮތުން އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވާ ފަންނީ ދިރާސާ ކުރުމަކަށް ބޭނުންވާނެ ބަޖެޓާއި އަދި އެހެނިހެންވެސް ރިސޯސަސްތައް އެބޭފުޅުންނަކަށް ނިސްބަތް

އަޅުގަނޑުމެންގެ ބައްދަލުވުން ކިޔައަސް ދާއިރު ހަމަ ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ، އަޅުގަނޑަކަށް ގަބޫލެއް ނުކުރެވޭ ފިޔަވަޅު މިނިސްޓަރަކަށް، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނައިބު ރައީސް އިންތިޚާބުކުރެވޭނެ މުއައްސަސާތަކުގެ މައްސަލަ ނަޒަރު ފޮރުވުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްދާނެއެވެ.

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދައްކުން: މިހާރު މި ޢަބްދުﷲ ޢަފީފުއްދީން ޚަބަރު ބަޔާންކުރުމުގައި މި ހާދިސާ ހާލަތުގެ ކަންތައްތަކުގައި މައްސަލަ ހުރި އެގޮތަށް. ހަމަ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުންވެސް އެސޮރުވާލާފައިވާ އުފެއްދިފައި މިވަނީއެވެ. ދެން، އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރެއިން ބައެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އެނގި ވަޑައިގަންނަވާނެ ކަންނޭނގެ. މި ހާލަތު ހާލަތުގެ މަސައްކަތައް، ހާލަތު ހާލަތު ދިމާވެގެން އުޅޭތީ ނުއުޅޭތީ. މިކަން މިހާރު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ގެންދަވާފައި އޮތް ގޮތުގެ ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ އެސެސްމަންޓެއް މިހާރު ދަނޑިވަޅު ކޮމިޓީން އެބަ ހައްދަވާ އިނގޭތޯ. އެމައްސަލަ މިތަނަށް މަޖިލީހުގެ ދަނޑިވަޅު ކޮމިޓީން ބެލެހެއްޓުން ކޮށްދޭނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހުށަހަޅާ ކަމުގެ މިހާރު މަޖިލީހުގެ ދަނޑިވަޅު ކޮމިޓީގައި މި ހާލަތު ހާލަތުގެ މައްސަލަ އޮތީމާ ދެން، އަޅުގަނޑުމެން އެކަން މިވަގުތުން މިވަގުތަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ގޮތުން އެންމެބޮޑު ނުކުތާ ދަނޑިވަޅު ކޮމިޓީން އެކުލަވާ މަސައްކަތް އަވަސް ކުރުވާތީ. މިއަދުވެސް އެބައޮތް ކަންނޭނގެ އެ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމެއް. ބާރުގައި އެހާލަތު ހާލަތުގެ ކަންތައްތައް މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަކުން އެދިއްޖައީ ކުރައްވާފައި މައްސަލަ ހުރަހަކީ ދެންބަރުންނާއި އަދި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މި އިންޓަރވިއު ފަރާތަކުން އެކްސްޕޯޓެއް ފަރާތަކަށް އެ ނިންމަވާ ގޮތެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބާރާތައް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެވިދާނެ ކަމަކީ ހަމަ އަނެއްކާވެސް އަޅުގަނޑުމެން ފުސޫލުބޭބޭ ދައުރު އަދާކުރުން ރިޢާޔަތް، މިނިސްޓްރީ އަށް ފިޔަވަޅު އަޅާ މި މިނިވަން މުއައްސަސާތަކަށް އެ އިރުވަރުގެއިންނަވާ ގޮތަށް ކޮބައިތަ ކަނޑައެޅޭ އުސޫލީ. ކޮބައިތަ މުސާރަ ކުރެވެންޖެހޭ ކޮންމެހެން މި ވިދާޅުވާ ހާލަތު ހާލަތުގެ ދުސްތޫރީ ގޮތަށް މި ވިދާޅުވަނީ ރިޢާޔަތްތެރިކަމެއް. އެބާރުގައި ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ތާރީޚުގައި އަދިގައި އެކަށް އަޅުގަނޑުމެން ގޮތެއް ނިންމަން އެ އިސް ކުރެވޭނެ މި މަސައްކަތް ފުރިހަމަކޮށް އެއްގޮތަށް ކޮމިޓީއެއްގައި ހިނގާލީ އެކަން އަވަސް ކުރުވާލާ ރިޢާޔަތް ވެސް. އަޅުގަނޑުމެން ޒާތީ ހާލަތު ދުސްތޫރީ ކުރިއްޔާ މިކަންކަން ނުބަލާ އެއް މަޖިލީހުގެ އެހެން ކޮމިޓީއަކުން އެކަށް. ދެން ހަމަ ފިޔަވަޅު މިނިސްޓަރާއި އެކުގައި މި ބާރުވެރިއާ އަޅުގަނޑުމެން މިޖެހެނީ ފުސޫލު ކަންތައް އަޅުގަނޑުމެން

ދެންނެވިދާނެ މި ބޭފުޅުންގެ ކޮންސާރނަކަށް މީތި ރެއިސް ކުރައްވާފައިވާ ކޮންސާރނަކީ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ މުސާރަ މި ހަމަޖެހިފައި މި އޮންނަނީ ވަކި އުސޫލަކުން ކަމަށް ވާއިރު މި ބާއްޖަ ހާލަތުގައި ހަމަ ފުދުންތެރިވެއްޖެކަން މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުވެސް އޮޑިޓްކުރުމަށް ދެއްވާނެ. ހަމައެއާއި އެކަށީގެން ހަމަ އެކަން ސިވިލްސާރވިސް ކޮމިޝަނުންވެސް ހަމަ ކޮންޓްރޯލްކުރެވޭނެ. ދެން ހަމައެއާއި އެކު ދެބައި މިހުން އެއާއި އެކު މި މުސާރަތައް އުނި ކުރައްވަން މިނިސްޓަރު އޮފް ފިނޭންސުން ނުހި ދައުލަތުގެ ފައިސާގެ ހިސާބު ހުރަސްއަޅުއްވާ މިބޭފުޅުންނާއި އެކީ މަޝްވަރާކޮށްގެން މިކަން ޝަރުޢީ އަދުލު ކުރެވޭނެ ގޮތެއް އޮތީ. އެމިކަށަވަރު މިކަންކަން މިބޭފުޅުންނަށް ޝަރުޢީ އަދުލު ކުރުމުގައި ކަމަށް ވަނީ އަދުލުވެރިކަމުގެ މަސައްކަތް ފުރަމާނަ. އެހެންނޫނިއްޔާ އެބޭފުޅުންގެ ތެރޭގައި އެކުރާ މަސައްކަތުގެ އަޅުގަނޑު ދެން އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި އިންޖީނިއަރު މި މަސައްކަތްތަކަށް ކުރާނެ ގޮތް ނިންމުމާއި ދެއްތޯ. އެހެން ކޮންމެ ގޮތެއްގެ ވަޒީފާ ކޮށްދެއްވަމުން ގޮތްގޮތުގެ މުއައްސަސާތަކުގެ މުސާރަ ހަޖެއްސުން ކަނޑައަޅާފައި އެހެން. އެހެންނަމަވެސް ހަމައެއާއި އެއް އަޅުގަނޑުމެންވެސް ހިތާމަ ގެންނަން ފެށީ ކަމަކީ މިހުރި ހިސާބު ދައުލަތުގެ ބަޖެޓުގެ ތެރެއިން. އެހެންވީމާ، މިތަނުގައި ބޯޑުގެ ފަރާތުން ދައުލަތުގެ ފައިސާ ހުރި ވަރަށް ގިނަ، ފައިސާދީފައިވާ ވަރަށްގިނަ، މިގޮތުގައި މި މުއައްސަސާތަކުގެ މިކަންކަން ކުރެވޭނީ ހަރުދަނާ ގޮތުގައި. އެއީދީން ތަރައްޤީކުރުމަށްޓަކައި މިކަން ކުރަންޖެހޭ ކުރާނެ. އެހެންވީމާ، ފިނޭންސްއާއި އެކު މިބޭފުޅުންގެ އޮތްތަން ޖުމްލަކޮށް ހަމަހަމަވާ އިންސާފު. އެއީ ހަމަ ސަރުކާރުގެ ކަމެއް ނޫން. ދެން އެބޭފުޅުންގެ ޢާންމު ނޫނީ މިބޭފުޅުންގައި ދެވަނަ ފަހަރަށް ދައުލަތުގެ ވާހަކަތައް ތިޔަ ބައްދަލުކުރެވޭ ނޫނޭ. އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮމިޓީގައި ރިޕޯޓް ކުރަން ބޭނުންވާ އަޅުގަނޑުމެން ރިޕޯޓް ކުރައްވާފައި. ދެން މިސާލަކަށް މިހާރު މުސާރަ ކަނޑައަޅާ ނޫނީ ކޮންމެވެސް ކަމަކަށް ކުރަން ޖެހޭ ބޭނުންވާ ކަމެއް، އެމީހުން ކަނޑައަޅައިގެން ޖެހޭނީ ކޮމިޓީ ރިޕޯޓު. ހަމަ ދުވަސްވެސް ނުވެ ދެވޭނީ. އަނެއްކާވެސް މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަކުން އިސްލާހުކުރަން. ހަމަ ދުވަހު ނުވާ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތް ކުރަނީ. ހަމަ ދުވަސްވެސް ކަމަށް ދުވަހު އެކު ނޫނީ ސިޔާސީ ބައްދަލުކުރުންތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ ކަނޑައަޅާ ކުރަން. މިކަމަކީ އެހެން ކަންކަމުގެ މި ސަރުކާރުގެ ޤާނޫނީ ގޮތުގައި ކުރަން ފަށާފައިވާ ހަމަ ރިޕޯޓް ކުރިޔަށް. ދެން މިސާލަކަށް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓު ބަލައިގަނެވިއްޖެ ކަމަށް ވާނަމަ، އެ މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް ގެންދިއުން ހަމަ ރަނގަޅު ކަމެއް ކަމަށް ބެލެވޭ. ދެން

އެސޯސިއޭޝަންތަކުގެ އެބަ އޮތް. އެއީ ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް މިނިސްޓްރީ އޮފް ޑިފެންސް އާއިފްސް އެކީ ބައްދަލު◌ކުރަން އެބަޖެހޭ. ދެން މުއައްސަސާތަކުން އަޅުގަނޑުމެންނާއި ބައްދަލު ކުރެއްވުމުގެ ކުރިންވެސް އެބޭފުޅުން މި މަސައްކަތް ކުރައްވަން އުޅުއްވާ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޑިފެންސާއި އެކީ ބައްދަލު ނުވި ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިއޮތީ މައުލޫމާތު ލިބިފައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރިމަތިވެފައިވާ ކަމަކީ އެ މިޖެންޑާގެ ހަމަ ނަފާ ކުރިމަތިވެފައިވާ. މިނިސްޓްރީ އޮފް ޑިފެންސް ދަންނަވާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސޮއިކުރުމަށް ބޭނުންވާ ސޮއިތަކެއް. ވަރަށް އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މި އިސްލާހު އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ކުރިއަރުވާ ހަޔާތުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަމެއް ބޭނުންތެރި. މުއައްސަސާތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް އެއް ގޮތެއް ދިރާސާކުރެވިފައި އޮތް. ޖަމާޢަތެއް އާއިލާތަކުން ބަލާ ތަރައްގީ ކުރުން ސަލާމަތުގެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެދެވޭ ރަށެއްގެ ޤާނޫނާއި އެއްގޮތަށް ފާސްވެފައިވާ. އެއް ދަރިވަރެއް ސަލާމަތްކަން ފެށުމުގައި މި އަޅުގަނޑުމެން ޤަވާޢިދުތަކަކީ ހަމައެކަނި ވިސްނުމެއް. ނުވަތަ ފާސްވެފައިވާ ބިލުގައިވާ ހިއްސާއެއް ފެނިގެން ވަނީ. ހަމަ

ކޮބާ، ސަލާމަތީ ބަޔާން ހުށަހަޅާ. އަޅުގަނޑު ދަރިވަރުން ބޭނުންވަނީ މާލީ ކަމުގައި ބޭނުމަކީ ހިންގާ ދަރަޖައިން ތަޢުލީމު ފަހިކުރުމަށް ދާއިރާއާ ގުޅޭ ކަމެއް. ގިނަ ކަމަށްވާ ހަމައެކަނި ޤާނޫނަކީ ސަރުކާރު ދޭ ޤަވާޢިދު ހަމަޖެހިފައިވާ ހަމަ ކަމެއް. މިގޮތުން ދަރިވަރުނަށް ބޭނުންވާ ތަޢުލީމު ހަމަޖެހިފައިނުވާ ގޮތަކީ ނުފެނޭ. މި ގޮތަށް ތަޢުލީމު ދޭ ދަރަޖަ ނުވެސް ފަދަ. ސަރުކާރު ދަރިވަރުނަށް ދިނުން ވަރަށް މުހިންމު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަދަލު ނުކުރެވޭ ޤަވާޢިދު ވެސް ކުރިމަތިވާ ދަތިތަކަކީ ގިނަ ކަމެއް. ބޭނުން ދަރިވަރުނަށް ހިނގާ ހާލަތު ދައުރު ބަޔަކު ޢަމަލު ކުރާ ގިނަ ޤާނޫނުގެ އެއް ނުކުރާނެ ބަހާއި ދިރާސާ ކުރުމަށް ފުރިހަމަ. ސަރުކާރަށް ޤާނޫނު ދަރިވަރުން ކުރަމުން އަޅުގަނޑު ދަރިވަރުން ހިނގަމުން ގުޅުން ހުށަހަޅާ 43 ވަނަ ޖަމާޢަތުގައި ސިޔާސީ ސަރުކާރު ދަރިވަރުންގެ ޤާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެކުލަވާލެވޭ ޤަވާޢިދެއް ނެތް ކަމަށް ދެކެން. ޤާނޫނު ޤަރާރެއް ނެތި ތާރީޚެއް ހިންގާ ބަޔަކު. ދެން މިކަމުގައި މިފަދަ ސަރުކާރު ތަޢުލީމު އެކުލަވާލުމުގެ ބަދަލު ނޫނީ ސިޔާސީ ޤާނޫނުތަކާއި ގުޅޭ. އެއީ ބޭނުމަކީ އެހެން ޤާނޫނުތަކާއި ގުޅިފައިވާ ޤާނޫނަކީ ހުރިހާ ކަމެއް ކުރަން. ދެން އަޅުގަނޑު ހިތުން މި ދަރިވަރުން ތަރައްޤީ ވީމާ ދަރިވަރުނަށް ސަލާމަތީ މުއައްސަސާގެ

އުޅޭ ނާއިބަ ހާލަތުގައި އޮތްތޯ އަތޮޅުވެރިން ސުވާލު އުފެއްދުމަށްވުރެ އަތޮޅުވެރިޔާ ހިތުން އަތޮޅުވެރި
ދަންނަވާނީ ވަރަށް އެހެން ކަހަލަ ކަމެއް. އެއީ ރުވިއްޖެ އެބަ އިނގޭ ވަރަށް ރަގަޅަށް.
ގަވަރމަންޓް ރުވިއްޖެ ހަމަ ވަރަށް ސުވާލުތައް އިނގެން އޮތީ. އެހެންވީމާ، ގަވަރމަންޓް
ރުވިއްޖާއި، އަތޮޅުވެރިން އެކުލަވާ ކުރި ބަޔަކާއި ހުރި މީސްމީހާ އެބަ އިނގޭ. އެހެންވީމާ،
މީހީ ބައްޔަ މީހުން އާދެވާލައިގެން ކަމެއް ކަނޑައެޅުން އެ ދިރާސާ ތަކެއް ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ކަމަކަށް
އަތޮޅުވެރި ދަންނަވާނީ މުޅިއަށް އަތޮޅުވެރިޔާކަށް ގެންދެވޭ ނުކުރެވޭނެ ދާހިޔާ ކަމަށީ ނިންމާ
ނިންމުމަކަށް މީކަމަށް އެކަން މިދަންނަވާ އިސްލާމީ ކަމެއްގެން ވެސް ކަމަކަށް. އެއީ
އަތޮޅުވެރިންނަށް ސަރުކާރުގެ މަޖިލިސްތަކުގައި ހުރިހާ ކަންކަން މިއަދުނަށް މިކަމެއްގެ.
އެހެންވީމާ، މަޖިލީހުގެ ނާއިބަ ހާލަތުގެ އަމިއްލަ ބަޔަކުގެން ނުވެސްވާން. އެއީ އެއް ކަންތައް.
ދެވަނަ ކަމަކަށް އަތޮޅުވެރި ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ އަތޮޅުވެރިން ބަޔަކަށްނުޖެހޭ މަޖިލިސްގައި ބޭނު
ހޯދުން. އެހެންމުންގައި މިކަންތައްތަކުގެ ކަނޑައެޅުމުގައި އޮންނަނީ. މިނިސްޓަރީ އޮފް ފިނޭންސްގެ
ދައުރަކީ ކޮބައިތޯ. މިނިސްޓަރަށް ކުރުއްވާފައި ކަންކަމީ ކޮބައިތޯ.
އެކަންކަން ބެލުމަށް ފުރުމަތިލައި ދެން އަތޮޅުވެރިކަން ތާއީދު ކުރެވޭ ކަމެއް. މިނިސްޓަރީ އޮފް ފިނޭންސުން
އެކަންކަން ކުރައްވާފައި އޮތީ މިސާލަކަށް ބަޔާނަކަ އެންމެކުރަށްފަހުން ކޮށްދިނުމަށް، ނުވަތަ އޮޑިޓަރ
ޖެނެރަލް ނުވަތަ ޕްރޮކިއުރެމަންޓު ޖެނެރަލް. އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އެއީ ތަފާތު މަސައްކަތްތަކެއް ކަނޑައޭ.
މިސާލަކަށް ޕްރޮކިއުރެމަންޓް ޖެނެރަލް އެ ބަޖެޓުގެ ފާސްކުރި ތަރައްގީ އެބަޖެޓުކުރަން ދައުލަތުގެ
އެބަޖެޓުކުރަން ލިބޭގޮތަށްގެންދިޔަ ބެރުގެ ބެލުން އެއްވެސް ކަމެއް އެކުރެވުމަށް ކުރައްވާފައި
އޮތީއާ އެކަމާ އަތޮޅުވެރިން ހުއްޓުވަން ޖެހޭން. އެކަންޖެހޭން. ދެން އަތޮޅުވެރި ފުރަތަމަ
ދަންނަވާލަން ބޭނުން އެ ދުވަހުވެސް ކުރިއަށްދިޔަ ބަޖެޓު މިހާ ވަރަށް ސުވާލުތަކަށް ވިދާޅުވި
އަތޮޅުވެރިކަން ފުރުޞަ އެމަޖިލިސް ނުވެއްޖެ ކަމަށްވުރެއްޖާ އަތޮޅުވެރިކަން ރަނގަޅުކުރަން ދައުލަތް އެދެން.
އަތޮޅުވެރިން ކުރިޔަށް ދިޔަ ބަޖެޓު ހިނގިގެޔަށްވުރެ ވިދާޅުވި ތިމަންނަމެން މި ތިބީ ވަރަށް
ޓެކްނިކަލް މިކަން ނަމައިގެން. މަނައަކީ ތިމަންނަވާސް ގޮތުގެ ކުރަމު. ދައުލަތުގެ އާމްދަނީ މަދު
ވެއްޖެއްޔާ ކުރަންޖެހޭނީކޮން. އެހެންވީމާ، އެ ކުރަންޖެހޭ ގޮތަށް ކުރާ ގޮތް ކަމުދާ ވާހަކަ. ކަނޑައެން
ފައިސާ އެނިކުރަންޖެހޭ ދިމާލަކީ ކޮބާ؟ އެދިމާލަކީ ކޮބައިތޯ ބަލަންކަން. އެހެންވީމާ، އަތޮޅުވެރި
ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ ޖުމުލަކޮށް ފުރަތަމަ ބޭނުންވާ ދަންނަވާލަން ބޭނުންވާ 1- ދާއިރާ
ކުރިއަށްކަން މި ހާލަތުގައި އިޤްތިސާދީ ދިރާސާއަށް ނުކުރެވޭ. އަތޮޅުވެރި ގަބޫލުކުރާ

ނުކުރަން. އަޅުގަނޑުމެންނޭ އެންމެ އެކަމަށް އެކަށީގެން ވާ ކޮމިޓީއަކީ. 2. ދެވަނަ ކަމަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސްގެ މިނިސްޓަރުގެ ދައުރު މާލިއްޔަތު ޤާނޫނުގައި ބުނެފައި އޮތް ގޮތަށް އެކަށަވައިދީ ކުރަމުން އެދަނީ. އެއީ ދެވަނަ ނުކުތާ. 3 ވަނަ ނުކުތާއަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެކަންކަން އެކުރައްވަނީ ކޮމިޝަނުތަކާއި މިނިވަން މުސްތަޤިއްލު މުއައްސަސާތަކަށް އެބޫބޫތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގެ ބާބު ގަވާއިދު ކަމުގައި ވާތީ. މި 3 ނުކުތާ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން. ޝުކުރިއްޔާ.

އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ގައިމުވެސް ނުކުރެވުނު އެއްކަމަކީ އެހެން ކޮމިޓީއަކުން ކުރާ ކަމަކަށް މި ކޮމިޓީއަކުން ގޮތެއް ނިންމާނެ. ދާއިރާ ކޮމިޓީން އެމްއެސް ހަމަ މި މައްސަލަ މިބައްލަވާ އެހެން ޕާސްޕޯޓް ބަލާފައެވެ. އެއީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން މި ރިޕޯޓް ކުރަންޖެހޭ ތަނަކީ ދާއިރާ ކޮމިޓީ. ސިވިލްސަރވިސް ކޮމިޝަނުން މިޔޮ ގާނޫނަށް ހާޒިރު ކުރައްވާފައި ނިންމަވާފައި. އެހެންވީމާ، ގާނޫނު ގަވާއިދު އަދި ހަރަކާތް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ނިންމި ނިންމުން އެ ބައްލަވާނީ. ބައްލަވާއިރު އެ ގާނޫނު ގަވާއިދު އަދިއްސަދި އޮތޯ މިކަމަށް ދެއްވަންޖެހޭ ހުރި އިޚްތިޔާރު ޒަންޖީރުބަނދު ދެއްވަންޖެހޭ އެބަ ސިވިލްސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް. ސިވިލްސަރވިސް ގާނޫނުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ދިނުމާއި އެއް ހުންނަ ޢިލްމީއެކީ އެ ގާނޫނު ގަވާއިދު އަދިއްސަރީ އެސަރުއިން ކޮންފައި ގާނޫނު ގަވާއިދު އަދިއްސަ ކަމަށް ވަންޏާ މުސްތަޤިއްލު އެއީ ދެމުޖުތަމަޢު ކަންތައްތަ ކުރުން. އެހެންވީމާ، އެކަން އެކުރީ ޤާނޫނުގައިވާ. އަށް ފަރާތުން ގޮތެއްނުވީ އެއީ ޢަދުއްލު އެކަމުގެ އެދުއްވާ ޖަސްޓިފިކޭޝަން ބަޔާން އެއީ ދޮރުން ކޮމިޓީއަށް ސިވިލްސަރވިސް ކޮމިޝަން ރިޕޯޓްކުރާ ތަނަކަށްވާތީ ނޫނީއެއް ޖަވާބުދާރީ ވެ ތަނަކަށް ވާތީ ދާއިރާ ކޮމިޓީން އެކަން އެ ކުރައްވަނީ. ދާއިރާ ކޮމިޓީން އެކަން ކުރައްވާ ނިޒާމުގެ ދާއިރާ ކޮމިޓީން އަދިއްލަވާލު ދިރާސާކުރެއް ހައްދަވަނީ ޔާއް ނޫން. ދިފާއިރާތު ޒިއްޔަރެއް ކޮށް ގާނޫނު ބަލައިގެން ދިފާޢީ ރިޕޯޓްކުރޭ. ސިވިލްސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ދިފާއިރާތު ޒިއްޔަރެއް ކޮށް ގާނޫނު ބަލައިގެން ކަމަށް ވިދާޅުވުން ދާއިރާ ކޮމިޓީން އެސަރުއިން ކުރައްވަނީ. ބައްލަވާވުރެ އެބޫބޫތުން ރިޕޯޓްގައި އެބޫބޫތުނަން އެކަން ޖަވާބުދު ކުރައްވާ ކަމަންވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ބަލާވުރެ އަޅުގަނޑުމެންނަން ކޮންމެއިރަކުވެސް ނިންމިދާނޭ އަޅުގަނޑުމެން އިސްފަ ސްޓޭޓަސް ހަދަން ދިފާއިރާތު ޒިއްޔަރެއް ކޮށް ގާނޫނު އެސަރުއިން ހުރިކަމަށް ބޭނުން. އެކަމަކު ބެހޭ މިކަމާ މަސައްކަތްގެ ތެރޭގައި ޒިއްޔަރެއް ކޮށް ގާނޫނު ސިވިލްސަރވިސް

ކޮމިޝަނަށް ކޮންވިންސް ކޮށްދެއްވިގެން ދުނިޔޭ ކޮމިޓީއަށް އެކަން ގަބޫލު ކުރެވިއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން އެބަޔާނުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތަކީ ވަރަށް ބޮޑަށް އެބަ ފަސޭހަވޭ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރާ ކަންތައްތަކެއް އޭގައި ހުރެއްޖެ ކަމަށްވާނެ އަޅުގަނޑުމެން އިތުރު ސްޓަޑީއެއް ނުހަދާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެކަން އެކުރެވުނީ. އެހެންވީމާ، ދުނިޔޭ ކޮމިޓީން އެކުރައްވާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން އެ ކުރައްވަނީ އެއްގޮތްކަން ވެއްޖެއްޔާ ތަރުހީބުދޭ. އެބަދަލުން މަސައްކަތުގެ ކުރައްވާފައި ސިވިލްސަރވިސް ކޮމިޝަނުން މި އިޢުލާނާއި ހަމައަށް ގެންދެވި މި ސަރވިސްއާ އާއި ހަމައަށް ގެންދެވި ވޯކިން މަޤާމުތައް އަދި ޤާނޫނުގައި އެބަޔާންވެފައިވާ އިންސްޕެކްޝަނަށް މުވައްޒަފުންގެ ތެރެއިން މި ނަގަންޖެހޭ ހުރިހާ ހުއްދަތަކާއި މިކަންކަމާ ބެހޭގޮތުން ކޮމިޓީން ކުރާ ބަޔާންކުރެވެއެވެ. އެ ބަޔާންކުރެވޭކަން ނިމުމަކީ ނުނިމޭތީ އެ އެސެސްމަންޓް ހަދާ ނިމުމުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި ހިއްސާ ހަވާލާކުރި ބަލާ ގޮތުން ފުރުސަތުތަކުގެ ހަމަ ރަގަނޑު މައުލޫމާތު ތެރެއިން ދިރާސާ. ނަންބަރު 1. ނަންބަރު 2. މިނިސްޓަރު އޮފް ފިނޭންސް އެއީ ބަޖެޓާއި ހަވާލުވާ ވަޒީރެއްކަން ހުރި އެއްޗެއްކަމުގެ ކުރައްވަން ހުންނެވި އެންމެ އިސްވެރިޔާ ކަމަށްވާތީ މިނިސްޓަރު އޮފް ފިނޭންސާއި އެކީ މިނިސްޓަރު އޮފް ފިނޭންސް އެބަޖެހޭ މި މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުންވެސް މިއަދުގެ ކުރައްވާ ކަމަށްވާނެ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކަށް މިކަން އޮޅުންފިލުވައި ދެއްވަން. އަނެއްކާ މި އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން މިއަދު ދަތިކަމާއި މާލީ ގޮތުން މިއަދުގެ ދަތިކަމުގެ ކަންތައްތައް އުނދަގުލުން އޮޅުންފިލުވައި ދެއްވާފައި މިކަން ކުރައްވަންޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިކުރާ ކަމަކީ އެކަން ފުރަތަމަ ކޮށްދިނުން. ފުރަތަމަ ކޮށްދިނުމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށްވެސް މިނިސްޓަރު އޮފް ފިނޭންސުން ދައްކަވާ ވާހަކަފުޅު އެބަ އިނގޭ. އަދި މިނިވަން މުއައްސަސާތަކަށް އެކަން ގަބޫލުކުރެއްވުމަށް ނުކުރައްވާތީ އަޅުގަނޑުމެންނަށްވެސް އެބަ އިނގޭ. އެހެންވީމާ، އާދޭ އަޑީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރީ ދުވަހު މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ބައެއް ބޭފުޅުން ވިދާޅުވި ގޮތަށް ޕާލަމެންޓުންވެސް މިދީ ގަބޫލުކުރަނީ އާ ޖެސްޓިސް ހިސާބަކަށް ދިވެހި ޖާއިޒާގެ އިޤްތިޞާދީދާއިރާ މާލީ ކަންތައްތައް ހިމެނޭ ކަމަށްވާނެ އަންނަން ޖެހޭ ބަދަލެއް އަންނާނެ އިނގޭތޯ. އެކަމަކު އެއީ ކޮންސެޕްޝަނަލީ ވަރަށް ކުރިއަށްކަނޑައި ވިދާޅުވާ ފަރާތްތަކުން އެއީ. އެބަދަލު އެބަދަލުވުން ހިމާޔަ ކުރުމުން ހަމަ ގަބޫލު ކޮށްގެން މިބިލު ނަމަކާ އަޅުގަނޑުމެންނާއި ހަމައަކަށް މި ޝަކުވާ މި ކޮންސާރން ރޭޓުވެސް ނުވެސްކުރަން. އެކަމަކު ހައިޖެކްކޮށްގައި މިބަސް ފަހައި ޕާލަމެންޓުންނާއި އެންޑިޕެންޑަންޓް ބައެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، މިކަހަލަ ހާލަތްތަކުގައި އަހާލެވުން ދިމާވަމުންދާނެ ކޮންވިންސް ކުރުން.

ކޮންވިންސް ކޯންޓޭން މިއަށް ފަރާތަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީސް. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑުމެން އަދި އަދުގަނޑުމެން މި ކޯޓުގައި އަދި ހުއްޖަތަ ހުށަހެޅުއް އަދި މިހާތަނަށް ނުބަލާ އޮތޯރިޓީތަކުންނަށް އަދުގަނޑުމެން ކޮންޓްރޯލްކުރެން ޕްރޮސީޖަރ ނުކޮންޓޭން ކަމެއް ނެތެއް ނޫނޭ. މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީސް މާލީ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާއި ވާހަކަ ދައްކަނީކަން ގޮތެއް ނެތުލާތީ. އެނގެއްވާ ގޮތަކީ އަދުގަނޑުމެން ހަމަ މިކޯޓުއަށް ގެނެސްސައި، އެކަމާއި މާލިއްޔަތު ކޯޓުގައި ސޯލީ ދާއިރާ ކޯޓުގައި މި ހުށަހަޅާ ހާލަތާއި ބެހޭގޮތުން ވާރީން ޑިސްޕޮޒިޝަން އަދި ހުށަހަޅާ ހާލަތުން ގޮތުގެދި ކަމަށް ސުލްޓާނުގެ ކޯޓުން އޮތުމުގެ ދުސްތޫރު އަމީގައި ދާއިރާ ކޯޓުން ނިންމުމާ ނިސްބަތްވާ އަދުގަނޑުގެ ހިމަނ އަދުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތަކީ ލިބޭން ފަސޭހަކުރުން ކަންތައް. އެއަރޕޯޓްތައް އަދުގަނޑުމެންނަކީ ގަވާއިދު ކުރުމާ ކަމަށްވާނޭ އަދުގަނޑުމެން އިތުރު ސްޓޭޓުގެ ހަވާލާ ނުކުރާ. އެއަރޕޯޓްތައް އަދުގަނޑުމެންނަކީ ގަވާއިދު ނުކުރުމާ ކަމަށްވާނޭ ހަމަ ޤަވާޢިދު މި ސަބްސްޓެންސް ކުރެއްވާ ސްޓޭޓް އަދުގަނޑުމެންނަކީ ކުރުވިދާން. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑު ހިތަށް އަރަނީ މިގޮތަށް ގެންދިޔުމުގެ ކޯސްޓުތައް އަދުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތަށް ފަސޭހަކުރުމާ ވާން އަމަސްތަކުން ވާނެ. އެކަމަކު އިސްލާމް އަދުގަނޑުމެން ގަވާއިދުތަކަށް މި ކޮންމެހެންވެސް ތަރުޖަމާ ކޯޓުތަކުން މިކުރައްވަނީ މި ހުއްޓާ ހާލަތުގެ ދުވަހުގެ ފުރުޞަތާ ދީނުން އެކަމުގެ މާއްދާ ދިރާސާކުރެއް ކުރައްވަނީ ދޫނު. އެކަމަކު އެބަޔާން އެކުރައްވާ މަސައްކަތުގެ ސިވިލްސާރވިސް ކޮމިޝަން ގެންނަވައިގެން އެކުރައްވާ އެސެސްމެންޓްގައި ސިވިލްސާރވިސް ކޮމިޝަނުން އެ ނިންމާފައި އޮތް ނިންމުން އޭގެ ރިޕޯޓް، ރިޕޯޓުގައި ނިންމާފައި އޮތް ކަމުގެ ނުވަތަ އޮނިގަ ވަޒީފާގެ. އެހެންވީމާ، އެއްޗެހިތަކުގެ އަދުގަނޑުމެން މިކޯޓަށް ގެންއަސް ދެން އަދުގަނޑުމެންނަކީ މަސައްކަތް ތަންކޮޅަށް ސަރުކާރު ކުރެވޭނެ. އެހެންނަމަވެސް މި އަންނަނީ ވަރަށް އިންސާފު އަދުގަނޑުމެންގެ ވިސްނުމަކަށް މިއަންނަނީ ހުރިހާ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގައި ޒިންމާގައި ވަކިގޮތަކަށް އަމިއްލަ މުސާރަތަކާއި އެއްކޮށް ކަނޑައެޅިގެން ހުންނަ ތަނެއްތޯ. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑުމެން އެއް ބައެއްގެ ވިސްނުން އުޅޭނީ އެހެންވީމާ، ސަރުކާރުން ވަކިގޮތަކަށް މުސާރަތަކާއި ހަމަޖެހުމަށް އުޅޭ އުޅުމަކީ އެއާ ރަގަޅު ކަމެއް ނޫން. އެކަމަކު ނުކުރެވޭނެ. އިމްޕްލިމެންޓް ނިންމާ ކަމަށްވާނޭ ވަރަށް ފަސޭހަ އެގޮތަށް ނިންމާލެވޭނެ. އެކަމަކު މިގައި ބޭނުން ދައުލަތް ދަރުމަތަކުގެ ލިބޭ ފައިސާއާއި ލިބެންހުރި ފައިސާއާއި މި ބަޖެޓް ބަޖެޓެއް ތަރައްޤީ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ އޮޕަރޭޓް މިކުރަނީ. އެހެންވީމާ، ރިޕަބްލިކް

ވާހަކައެއް މިދެއްކީ. ބަލާ ކަމަށްވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން މާލެއަތޮޅު ކޮޅުފުށް ހިންގަވާށާ މިކަން ރީޒަނަބަލްކޮށް ނިންމަން. ކޮންމެއަކު އިންޑިވިޖުއަލްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ނުދަމާ ހެއްޔޭ. އެހެންވީމާ، ސިވިލްސަރވިސް ކޮމިޝަންގައި އެހުރައްވާ މަސައްކަތް ތާރީޚީ ކޮމިޝަނާއި އެކީ ކުރައްވާ މަސައްކަތްގައި ފައިންޑިންގްސްތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން ހޯދާނީ. އަޅުގަނޑުމެން މާލެއަތޮޅު ކޮމިޝަނަށް ދަންނަވާނީ މިބޫޅުންގެ ކޮންސާރން މިހިރީ މިހެން. މާލެއަތޮޅު ކޮމިޝަން. މަޢާފު ކުރައްވާ. މިނިސްޓަރީ އޮފް ފިނޭންސަށް ދަންނަވާނީ. އެހެންވީމާ، މިނިސްޓަރީ އޮފް ފިނޭންސާއި މި ބޫޅުންނާއި ވާހަކަފުޅު ދައްކަވައިގެން ބަޖެޓް ލިބެންދުނީ ފައިސާ އާއި ލިބިފައި ހުރި ފައިސާ އާއި އާގެ އަލުގައި ދެން ކުރައްވާނީ ކޮންކަމެއްތޯ މި ބޫޅުންނަށް އޮޅުންފިލުވައި ދެއްވާށޭ. އާގެ ފުރުން އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމީއާ އަށްއްކާވެސް މިނިވަން މުއައްސަސާ ތަކާއިވެސް ބައްދަލު ކުރައްވާފައިން. އެކަމު އެހެސާބަށް ދިރާއިމަ ކަރަންޓީގެ އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް މިކަމުގައި ވަކި ގޮތަކަށް މިތި ގެންދަން މަސައްކަތް ކުރައްވާނީ. މިހާރު މިކުރަނީ ހަމަ މިގައި ވަކި ގޮތެއްޖެހިފައެއް އެސްޓެބްލިޝް ކުރެވަން ކުރާ މަސައްކަތް. އިތުރާސް.

ހުޅުމީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ މުޤައްރިރު އަރިހުން މިހާރު ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީން މިކަމާއިބެހޭ ގޮތުން އެއްވެސް މަޢުލޫމާތެއް ނޫނީ ލިޔުމެއް މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަށް އެބަ އެރުވިތޯ. އަޅުގަނޑު މިހާރު މިދަންނަވާ އަޅުގަނޑު ކައިރީ ދުވަހު އެބޫޅުންނާއި ބައްދަލު ކުރެއްވި ފަހުން ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީން މަޖިލީހުގެ ސަރުކާރިއަށް އެބޫޅުން ވިދާޅުވި ތިމަންނަމެން ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މަޖިލީހުގެ ޚަރަދުތަކަށް އެންމެ ފަހުން ބަލައި ނުވޭ. އެހެންވީމާ، އެއީ ކޮން މަޢުލޫމާތުތަކެއް އެޑްރެސް ކުރެވިފައި ހުރީ. އެހެންވީމާ، އެކަން ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މަޢުލޫމާތެއް އަންނާނެކަމަށް ނުވޭތާ ދުރަށް ކޮމިޓީއަށް ފިނޭންސްމިނިސްޓްރީން ލިޔުމެއް އައިސްފައެއް ނުވޭ.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވީ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން މި ބަލަނ

މެންބަރު އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމް މިއުޅޭ ހަމަ އެއް ކަމެއް. ދެކޮޅުވެރިވެސް ހަމަ އެއް ވާހަކައެއް. ތިޔާގޮތަކީ ބަސްމަގޭ ހަމަ
އެކަނި.

ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ހަމަ އިއްތިފާޤު އެބަދޭ ކަރަންޓް ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީއަށް ސަޕޯޓްކުރުން. ހަޤީޤަތުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީގެ އެޖެންސީއަކަށް މިކަންތައް ގެންގޮސްދިނުމަށް. އަދި އިންޑިޕެންޑެންޓް ކޮމިޝަންތަކުގައި އެބަހުރިއްޖޭ ވަރަށް ބޮޑެތި މައްސަލަތައް. ދައުލަތުގެ ބަޖެޓް ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަރަށް އެބޫރުކުރަން ނުދިނުމާއި މިހާރު ކަހަލަ މައްސަލަތައް އެހެން ކުންފުނިތަކުން ކުރަމުންދާތީ ހަމަ ކުރިމަތިވާ މައްސަލަތައް އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން ވާނީ.

ރިސޯޓުތަކަކީ ނުހުރެއްޖެ ޕްރޮފެޝަނާއި، އަދި ފައިސާ ލިބޭނެގޮތްތަކެއް ތަނަވަސް ނުހުންނާނީ ޕްރޮފެޝަނާއި މިކަންތައްތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ބަލަން.

ވިލުފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު: އަޅުގަނޑު ހަނދާން އުޅުނީ ވަރަށް ކުރީންސުކޫލުގެ އަޅުގަނޑުމެން ދަށްކަމުން އެއީ ވާހަކައެއް

ރިޔާސް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން އަޅުގަނޑުމެންގެ މެންބަރުންގެ ޓީމުގައި ހިމެނޭ ކަންތައްތައް. އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންޖެހޭ ކަންތައްތައް އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން ޖެހޭ. އެއީ ރާއްޖެއާއި ދުނިޔެއާއި ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދަށް އައިސްގެން މިއުޅޭ މައްސަލަތަކާއި ގުޅިގެން މިކޮމިޓީގައިވެސް ދެކޭގޮތް އެބައޮތް އެކަމުގައި. އެއީ ސަރުކާރު ހިންގަން ފައިސާ ލިބޭން ދަތި އިންތިޒާމް ދަރަޖައަށް ބޭނުންވެގެން އުފެއްދުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންޖެހޭ އެކަށީގެން. އަދި ސަރުކާރު ހިންގަން ދައްކާ ކުރީންވެސް ކުރިއަށް ފޮނުވާ އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ އެކަމަށް ބަލަން ކަރުދާހެއް ސަރުކާރަށް ކަމުގެ ރިޕޯޓް ހުށަހަޅާފައި ކަމުގެ ރިޕޯޓް ކުރުމުގައިވެސް މިކަންތައްތައް ހަރުދަނާ ކުރަން އެބަޖެހޭ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީގައި މިއަދުނަން ސަރުކާރު ޖަލްސާ ދަރުވަރަށް މިއަދު މިކަމަށް ކަރަދާކުރުމަށް ފައިދާ ކޮށްދެއްވާނަން އެއީ މިބާވަތަށް ކުރަނިވި ކަމެއް. އެއީ ސަރުކާރަށް ރިޕޯޓް އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީ ފާސްކުރެވޭ ކޮމިޓީގައި ބާކީ ހިނގާފައިވާ ކަމެއް. އަޅުގަނޑު ދައްކާ ކޮމިޓީގައި މިވާހަކަ ކަންތައް ގަނޑުއެއް އައިސްގެން އެއްޗެހި އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ބަލަން. މިކޮމިޓީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ނުޖެހޭ ސަރުކާރަށް ކުރިން ދެކޭ ހާލަތުގައިވެސް ރަށްވެހިން ކަމެއް އެހެންވެގެން މިއުޅުނީ. އެހެރީ ސަބަބު އެކަން ފޮނުވާ އެބަޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޭނުން އެހެން އެބަޖެހޭ. އެހެންވީމާ، ދެން ދާއިރާ ކޮމިޓީގެ ވާހަކައެއް އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލުވެފައި ނުވާނަން މިޤާނޫނުގައެވެ. ދާއިރާ ކޮމިޓީ ކަންތައް ތަފާތު ކަމަށްވެސް ކަނޑައަޅަން. ދެން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ހަމަ ތަރައްޤީ ކުރަންވެސް މާލިއްޔަތު ބައި ދަރުމަވަންތަ މިފަރާތްތަކުގެ އަނިޔާ ބައި ގޮތުން މިއަހަރު އޮތް މަޖިލިސްގައި. އެހެންނަމަވެސް އެ ކޮމިޓީއިން އެކަން ބަލަހައްޓާދިނުމަށް، ދެންމެ މުޤައްރިރުވެސް ފާހަގަ ކުރެއްވިހެން. ދެން އެމީހުންގެ ރިޕޯޓުގައި ބަލައިލުމަކީ ނުވި ކަމެއް ނޫން. އެރިޕޯޓު އެމީހުން ތަޞައްވުރު ކުރެއްވިހާ، އިޖުރާ މަސައްކަތުގައި ކުރަން ބޭނުން ނުވާކަމަށް ފެންނާތީ އެރިޕޯޓު ބަލާ އިޖުރާ މަސައްކަތުގައި ކުރަންޖެހިއްޖެ ކަމުގެ ފެންނަމުން، އެކަން އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭ އެބަ. ދެން

ހަމްޒާ ދެންމެ ފާހަގަކުރެއްވި އަނެއް އަޅުގަނޑުމެން އެކަން ބަލަންޖެހޭ ކަމަށް. އަޅުގަނޑުވެސް ހަމަ ގަބޫލުކުރެވޭ ހަމްޒާ އެބުނި ގޮތަށް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭން ޖެހޭނީ ޚާއްސަކޮށް މިވަގުތުގެ ހާލަތު މިއޮތް ހާލަތު ނޫނީ ފައިނޭންޝިއަލީ، ނޫންނަމަ މިއިކޮނޮމިއަށް ކުރިމަތިވެގެން މިއުޅޭ މައްސަލައިގެ ހަޤީޤަތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިނގެން އެބަޖެހޭ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގެން އެބަޖެހޭ ޓުއަރިޒަމްގެ މިއަދުގެ ޓުއަރިސްޓުން ނިސްބަތުން 11% އާއި 9% ދޭތެރޭގެ އަދަދެއް ވަރަކަށް ދިޔަ ކަމަށް މީހުން ބުނާ އެހެނީ. އެވެސް މީހުން ބުނާ އެއްކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެން އަތުގައި [illegible] އެމަޢުލޫމާތުތައް އޮންނަން ޖެހޭ އެބަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތާއި އަޅުގަނޑުމެންގެ ދައުރު މިއަށްވުރެ ފުޅާ ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ. ދެން ކުރި ދުވަހު މިތަނަށް ވަޑައިގެންނެވި ބޭފުޅުންގެ ތެރެއިން ބައެއް ބޭފުޅުން ވިދާޅުވެއްޖެ. އެމީހުން ގަބޫލެއް ނުކުރޭ އެ ކުރަން ނުޖެހޭނެ ކަމަކަށް. ނޫން. އެހެނަސް ހަމައެކަނި އެންމެ މުއައްސަސާއަކުން ބުނި ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ކުރަންޖެހޭނެއޭ. ދެންނެވި މީހުން އެއާއި ދުރާލާ. އެއީ ހަމައެކަނި ހިއުމަންރައިޓްސް ކޮމިޝަނުގެ ރައީސް ސަލީމް ވިދާޅުވި، އަންނަ ބަދަލުތަކާއި ގުޅިގެން އެހެން ކަމަކާއި ގުޅިގެން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ކުރަންޖެހޭނޭ. ދެންނެވި މީހުންނެއް އެފަދަކަމެއް ނުދައްކާ. ދެން އެހެންވީމާ، ޖުމްލަ ގޮތެއްގައި އަޅުގަނޑުމެން އިތުރަށްވެސް އަޅުގަނޑު ދެންނެވި އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންވާ އެކަން ހިނގާފައި އޮތް ގޮތެއް. އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ މިކަން މިގޮތަށް ވަންޖެހޭނީ [illegible] ބަލައިލަން އެބަޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް، އަޅުގަނޑަކަށް [illegible] ނޫން މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާ މިސާލަކަށް ދެއްކަނީ ކަމެއްވެސް. އެމީހުންނަށް ސިޓީއެއް ފޮނުވި ވާހަކަ ބުނި. [illegible] އެމީހުންގެ [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންވީމާ، އެކަން އޮތް ގޮތަކީ ކުރީދުވަހުވެސް މުޤައްރިރު ވިދާޅުވެފައި އޮތީ ތިމަންނަ އެކަން ބައްލަވާ ލައްވާނަމޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ މާ ދިގު ކުރާކަށް ބޭނުމެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ މި ކޮމިޓީގެ މިއަދުގެ މުޤައްރިރަށްވެސް އަޅުގަނޑު އިލްތިމާސް ކުރަނީ އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ސިޓީއަކަށް ޖަވާބު ދިނުމުގެ ބަދަލުގައި އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެވެސް ކަހަލަ [illegible] [illegible] މަސްއޫލިއްޔަތެއް ކުރަން. އެއީ މަޖިލީހުގައި އެބައޮތް ދައުރެއް. އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ހިނގާ [illegible] އެއްވެސް މަނާކުރުމެއް ކޮންމެ ސަރުކާރަކުން ނުދޭން، މަޖިލީހުގެ [illegible] ނޫނިއްކާ މަޖިލީސް [illegible] ބައްދަލުކުރުން. އެއީ މިހާތަނަން އައި.އެމް.އެފް އަންނަ ކޮންމެ ފަހަރަކު އަޅުގަނޑުމެންނާއި ބައްދަލުކުރޭ އެބަ. ތިމަންނާގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއް އެބަތޯ. އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކުން މިއަދު ވާންޖެހޭން

މިކަމުން ސަރުކާރުތަކުގެ މުއައްސަސާތަކާއި ސަރުކާރުތަކުން ތަފާތު، ސަރުކާރުތަކުން ދެވޭން އޮތް އެހީތެރި ކަމެއް ދިނުން. އެކަން ނުކޮށް އަޅުގަނޑުމެން މިހެން ތިބެމުން ގާތު ކިޔާ ކުރާނަމަ ކުރެވޭކަން ބޭނުންވާ ކޮންމެ ގޮތެއްގައި މި މިހުންނަ ކުރާނަމަ ކުރެ ނުކުރެވޭނެ ކިޔާ، ގޮތް ދުވަސްތަކުގައިވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކަންތައްތައް ކުރުމަށް އޮތީ އަޅުގަނޑުމެންގެ މައްސަލަ އޮތް ކަމެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން ނުކުރަން. އެހެންވީމާ، މިކަންތަކާއި ދޮޅުފަހަރަށް ފުރުޞަތު ވިސްނުމުގެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން. ދެން ރައީސް ކުރިން އެދޭކަމަށް ވާހަކައަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަން. ދެން މުޤައްރިރު ވިދާޅުވެއްޖެ އެރިޕޯޓު އަދިވެސް މިމަސްނަ އެއިރުތަކުން އެ ބަލާފައި، ރިޕޯޓުގެ އިސްލާހުތަކާއި މިއަދު މިހާރު މި ކުރިމަތިވެ މައްސަލަ އެ ރިޕޯޓަން ބަލާފައި، އެކުރަން އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތްތަކަށްވެސް ފުރުޞަތުމަކަން އަޅުގަނޑުވެސް ގަބޫލުކުރަން. އެހެންވީމާ، އެކަން ވަރަށް އަވަހަށް ބަލަން އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ. ބަލާފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއާއި ގުޅޭ ހަމަ ރިޕޯޓެއް ތައްޔާރު ކުރަން. އަދި މިކޮމިޓީގެ މަސައްކަތްތަކާ ތަންކޮޅެއް ބޭނު ކުރުމަށްވެ މަސައްކަތްތަކަން ހަމަ ވާނެވެސް އަޅުގަނޑު އަދިވެސް އެއްފަހަރު އެވާހަކަ ހަމަ ދަންނަވަން. މިހިސާބުން ދެން މިއާއިބެހޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑު ވާހަކަ ނިމުނީ. އަލްޙަމްދުލިއްލާހ އަލްޙަމްދުއަލައިހި އަ ބޮޑުއަވަހަށް އަޅުގަނޑުމެން ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީއާއި އެކުގައި މަޝްވަރާކުރުމަށް ނިންމަކަމަށް ނޫން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން: މިކަން ގެންދެވޭނީ 2 ގޮތަކަށް އެބައޮތް ދެއްތޯ. އަޅުގަނޑުގެ ވިސްނުމުގައި މަޖިލީހުގައި މިހުންނަ ކޮމިޓީތަކުގެ ބަޖެޓަކަށްވާނީ އަސްލުގައި ސަރުކާރުގެ ތަޢާރަފުން ކުރާ ކަންކަމުގައިވެސް ތަޢާރަފަށް އެ ކޮންޓެސްޓިން ޚަރަޖު ސަލާމަތުކަމާއި، ބަޖެޓު ގެސްޓް އާގެ ބަޖެޓު ގެސްޓްގެ ބޭނުމަށް ކަންތައްތަކެއް ގެނުވާފާ ކަމަށްފެނޭ އަޅުގަނޑުމެން އެކަންކަމަށް ބަލައިގެން ހިޖުރީކަމަށް ދޭން. މަޖިލީހަކީ އެކަމަށްބަލާ ކުރިއަށް އެންމެންނޮތީ. ދެން އަންނަކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ޒިކުރު އެކަމުގައިވެސް ކުރަހިކޮށްދީ ބަޖެޓުން ގެނިއުން. އެހެން ގެނޫނު ކަމަށް ވަނީ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުގެ އަދިއެކަ ވިސްނުމުގައި ދެން ސަރުކާރު ހިންގުމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެންމެކުރޭ ކުރެވޭނީ. ގޮތް މާނައެއް ސަރުކާރު އެގޮތަށްމާ ބަޖެޓުގެ ވަކިން ބަދަލު ކުރެވޭނެ. އެހެންކަމާ ކަމަށް ވަނީ. މި 2 ގޮތަށްވެސް ގެންދެވިދާނެ އިނގޭތޯ. ދެން މިގޮތައި އިޤްތިޞާދީ ޚާއްޞަ ޚާއްޞަ ނޫނީއާ މާލީގޮތުން ޚާއްޞަ އަމިއްޔަތާ ބެހޭ އަޅުގަނޑުމެން ސިޔާސީގޮތުން ކުރަން މިއަދުވެސް މިކޮމިޓީން ނިންމައިލީމާ އަޅުގަނޑުމެން އެމަސައްކަތަށް ކުރަމުންދާނީ، ކުރިއެރުވުން އިނގޭތޯ. އެކަމަށް އަޅުގަނޑު

ދަންނަވަން މިއުޅޭ ފާހަކައަކީ އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާމް މިކަން ފުރުޞަތުކޮށްދީ ކުރަން ބޭނުމެވެ
ދައުލަތުގެ ކުންނަތް މިހާރަނަކަން މަޖިލީހާއި މަޝްވަރާ ކުރައްވާފައިވާއެއް ނުވޭ ގޮތެއް ޕްރޮފެޝަނަލް
ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެއް ކަމަކަށް. މިއުޅޭ ސުޕަވިޝަން ސްކޫލްތަކުން ހުންނަމަށް އެއް ހުންނަފަދަ.
ދައުލަތުން ޕްރޮފެޝަނަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕްރޮގްރާމްތައް ކުރިއަށް ފަށައިގެން ފުރުސަތު މިހިސާބަށް
މަޢުލޫމާތު ދެއްވާ، ޕްރޮގްރާމް ކުރިޔަށް ދަތިކަމާއި ހުރަސް ތަކަށް ހުށަހެޅި، ޓީޗަރުން ޕްރޮގްރާމް ކުރިޔަން
ތިމަންނަމެން މި ދައްކާ ފާހަގަ ބަލައި ބޭނުންވާ. މެދުވެރި މިކަން ދަތި އެބަހުރި ދައުލަތުކަން
އެއްގޮތަށް ފަހަރެއް ނިމޭ ޕްރޮގްރާމާއި ބެލޭ ކުރިޔަށް މަސައްކަތް ކުރައްވާފައިވާ. ޓީޗަރުން
ތިމަންނަމެން މިކަމުގައި ޕްރޮގްރާމް ކުރިޔަނީ މިކަން ހިއްސާ ކުރަން ބޭނުމީ ފުރުޞަތު އެކަށީ
މަސައްކަތް ކުރައްވާފައިވާ ނޑީ. އެހެންނަމަ، އެ މަސައްކަތް ނުކުރައްވާ ކަމަށް ވަނީ، މި
ނުކުރެވޭ އުޅޭ މަސައްކަތުގައި ސިޔާސީ ސަރުކާރުގެ އެކަމު ބައިވަރު މުވައްޒަފުންގެ މުސާރައިގައި
ކުރެވޭ، މިކަންކަން މިދިޔައީ ފުރުޞަތު ޕްރޮގްރާމް ދެނެވިޔުމުގެ ކަމަށް ސިޔާސީ ސަރުކާރު ޓީޗަރުންނަށް
ގެއްލި ކުރައްވައިގެން. ދެން ސިޔާސީ ސަރުކާރު ޓީޗަރުންނަށް މި ގެއްލި ކުރައްވަނީ އެ ބާރުގަދަ
ސަރުކާރުގައި އެންމެ ގޮތުން ކަމަށް ފައިދާއެއް ހަމަ ތިބާރުވެރިވެ އެއްސަވާން ވަކިރުގެ
މަޖިލިސް ޕްރޮގްރާމް ދެނެވިޔުމުގެ ކަމަށް ވަކިރުގެ މަޖިލިސް ނިސްބަތުން. ނިސްބަތުން،
އެހެން ބަޔަކާ ކުރައްވާ ސިޔާސީ ސަރުކާރު ޓީޗަރުން މިއަދު ނިސްބަތްވާ ސިޔާސީ ސަރުކާރު
ޓީޗަރުން ކުރެއްވި ކަންތައްތަކުގެ ސަބަބުން ދައުލަތުގެ އެކަމު ބައިވަރު މުއައްސަސާތަކުން ބަޔަކުގެ
މުސާރައަށް އިތުރުކުރުން 12% ގެ އުސޫލުން އަދި އެ މަސައްކަތް އެކަން ހިނގާފައި އެ އޮތީ
ރަނގަޅަށް ބެލުމުގެ ގޮތުންނެވެ، ސިޔާސީ މި އެންމެނަށް ދާދިފަ ޓީޗަރުގެ. އެހެންވީމާ، ދާދިފަ
ޓީޗަރުން އެ މަސައްކަތް ބައްޓަންކުރަން ގެންދަވާނެ. ބައްޓަންކުރުން ގެންދަވާއިރު އެހެން ބަޔަކާ
ގުޅިގެންނެވެ ކަމަށް އެބަޖެހޭނެ ގޮތުގެ ކުރައްވާ މުޅި ކަންކަމުން ސިޔާސީ ސަރުކާރު
ޓީޗަރުން ދައުލަތް ކަމަށް ވަނީ، އަޅުގަނޑު ހަމަ މިދަންނަވާ ފާހަކައަކީ އެހެން އަޅުގަނޑުމެން
މަޖިލިހައިގެ ކަމަށްވަނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތް ވަރަށް ބޮޑު ފުރުޞަތެއް އެބަދޭ.
އެހެން ނުނިކަމަށް ވަނީ މިއަދުވެސް އަޅުގަނޑު ހަމަ ތިބާރުވެރި ހުރިހާ ބާރުވެރިންނަށް
ދަންނަވާލާނަން ޕްރޮގްރާމް ޓީޗަރުން އިސްވެ ބޭނުންވުމުގެ މިހާރު ދެވަނަ ބަޔާންކުރަން ހުށަހަޅާ ގޮތަށް
ގެންދެވި ފައިދާގެ ނުނިމޭ މިސާލަށް ކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން އަނެއް އެކަން އަޅުގަނޑުމެން
ނިންމައިދިނުމަށް ވަކިވެ އަޅުގަނޑުމެން އެކަން ކުރަނީ ހިނގައި. އެއީ ހަމަ އެއްގޮތަށް މަސައްކަތް

އޮތް ކަމެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އެމައްސަލަ އެގޮތަށް ގެންދެވިދާނެ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މިނިސްޓަރ އޮފް ފައިނޭންސް ގެނެސްގެން، މިނިސްޓަރ އޮފް ފައިނޭންސާއި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ދެންމެ ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމް އެހެރަހެރުގެއްވި ގޮތަށް މުއައްސަސާތަކުން މި ދެކެވޭ ވާހަކަފުޅުތައް އަޅުގަނޑުމެން ދެއްކެވީމުން. ދައްކާފައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ ބޭފުޅުން އަހަމަ ހުރަހަކުއްމާގައި އޮތީ ގޮތަށް މިހާރުބަ ހާދަހެއް ދެތުވަރު ބިލުގައި. އެހެންވީމާ، މި 2 ގޮތަށްވެސް މިކަން ގެންދެވިދާނެ އިންޑޮ. އެހެންވީމާ، މި 2 ގޮތަށްވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ ގެންދެވިދާނެ. އެހެންވީމާ، ހިންގާ ޖާގައިއޮތް ކޮމިޓީން މިއަދު ދެން އޮތީ އިޤު ވަރަށްބޮޑު ދައްކަވަން. ދައްކަވާ ނަމުނާ، އަޅުގަނޑުމެން އިސްވެ މިސްބާޙު ހަމަނިތީ އެހެންކަމަށް އެކަން ކުރަންޖެހޭ. ނޫނިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން މިދަންނަވާ ގޮތަށް ހަމަ މިހާރުވެސް މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއެއްގެ ތަރުތީބު މި މަސައްކަތް ދާއިރާ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ބާރުތަކާއި މި މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް ފައިނޭންސާއި އަޅުގަނޑުމެން މިގޮތަށް މިނިސްޓްރީ ފޯރުކޮށް ހަރަކާތްތެރިވުމަށް އަޅުގަނޑުމެން އެކަން ފުށުއެރުންތަކެއް ކޮށްފިވުމަށް އެކަން ކޮށްފިވާ، ދެން 2 ފަރާތުން މި އަންނަ ތަކަން ބޭނުވުމާއި އަޅުގަނޑުމެން މިކަން ކުރާނިހާއިރު. ޤާނޫނީ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން މިއަދުވެސް ނިންމާނީ، އިސްލާމީ މިހާރު ގޮތަކުން ދެފުށް ފޫހި މި 2 ގޮތަށް ކުރި ގޮތުން ހަމަ ދިރާ ބާރުވެރިކަން ފެނިގެއިމަސްނަވާ ގޮތަކަށް ނިންމާފައި އަޅުގަނޑުމެން އެކަން އެގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދާނީ. އިބޫ

ޙިސާބުގެ ދާއިރާގެ ވަޒީފާ

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. ކުރީ ދުވަހު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބޫލުކުރެވުނު ބަހުސްތަކުގެ ކުރުވުން ޖަލްސާއަކަށް

އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސޯލިޙް

ރިޔާސަތު ޝުކުރިއްޔާ. ދެން މިއަދު އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކޮށްލެވުނު މި އިނގިރޭސި ބަހުން ހުށަހެޅި ބާބު 3

ވާހަކަދެއްކުން:

މައްސަލައަކަށް ވީތީ. އެއްކަމަކީ ބަޖެޓް ނިމިގެން. ދެވަނަ ކަމަކަށް ބައެއް މުއައްސަސާ ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުއައްސަސާތަކުން ވެސް، މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޝަނުގެ ބަޖެޓުގެ ބައެއް މުއައްސަސާގެ މުސާރަ ކުރީ ފަހަރު. 3 ވަނަ ކަމަކީ މިއަދު ޝުކުރިއްޔާ. ފަސޭހަކުރުމުގެ މުސާރަ ކުރަން އެކަމަށް ބައިތިއްބާ މުއައްސަސާތަކުން ވެސް. ސިވިލް ސަރވިސްތަކުގެ މަސައްކަތްކުރާ މުއައްސަސާތަކުން ވެސް ކަންތައްތައް. ދެން މިގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ބައްލަވާ މަޖިލީހުގެ ދައުރުކަން އޮންނަ އެއްކަމަކީ ސަރުކާރު ޖަވާބުދާރީ ކުރުވުމާއި، ދެން ސަރުކާރު ހިނގާ ނިޒާމް ގޮތް ބެލުން.

އަނެއް ކަމަކީ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާއި ބެހޭ ގޮތުން ގާނޫނުތަކާ ގުޅޭ މަތިން ކަންތައްތައް ކުރުން. ބަޖެޓު ހަމައަށް ނުލިބޭ ކަމަށް ވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ފާސްކުރި ބަޖެޓު ހަމައަށް ނުލިބޭ ކަމަށް ވަނީ އެއީ ހިނގަން ފެށުނު ކަމެއްތޯ އަޅުގަނޑުމެން ސުވާލު ކުރަންޖެހެނީ. އޮޓޮނޮމަސް މިނިސްޓްރީއާ. އެހެންވީމާ، ފިނޭންސް މިނިސްޓަރާއި ބައްދަލުކުރުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހެނީ ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށްވެސް ފެނޭ. އެހެންވީމާ، އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމް ކަންނޭނގޭ އެކަން އުސޫލުތަކުގެ. އެހެންވީމާ، އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެންގެ ގާއިމުކުރިން. ހަމަ ފިޔަވަޅު އަވަހަށް ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީއާ ބައްދަލުކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެން މިއަހަރު ފާސްކުރި ބަޖެޓު މިނިވަން މުއައްސަސާތަކަށް ނުލިބި މިވަނީ ހިނގަމުންދާތީ އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން. 2 ވަނަ ކަމަކަށް މި މުސާރައިގެ މައްސަލަ. މުސާރައިގެ މައްސަލައިގައި އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަ ދައްކާނީ 2 ފަރާތެއް އެބައޮތް. އެއްފަރާތަކީ ސިވިލް ސަރވިސް. އަނެއް ފަރާތަކީ ފަނޑިޔާރުންގެ ކަންތައްތައް ކަމަށް ވަނީ ޖުޑިޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން. މިހާރުގެ ހާލަތުގައި އެއީ ކަމަކަށް ވަނީ ވާހަކަ ދައްކާއިރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ ފިޔަވަޅުތަކުން އެ ކަންތައްތައް. 3 ވަނަ ކަމަކީ ސުޕްރީމްކޯޓު. ސުޕްރީމްކޯޓު ކަންތައްތައް އަޅުގަނޑުމެން މި ނިންމި 241 އަށް އެމައްސަލަ ފޮނުވަން. ފޮނުވާފައި ފަނޑިޔާރުންނަށް ދިނުމުގެ ހުއްޓަ ޤަރާރުކުރަނީ ސަޕްލިމެންޓް ފޮނުވުން ނިޒާމް އެމް.އެސް.ޖީ ފުދިފައިނުވާ ކުރަމުންދާނީ މުސާރަކަމް ކުރުން. ދެން މިހާރު އެންމެ ބޮޑު މަސައްކަތަކީ މިއުޅެނީ ޙާލަތު ހިސާބަށް ހާލަތު ދުވަހުގެ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ނަގައި ނަންބަރު ބަދަލުގެ މަސައްކަތް. ދެން މިހާރު ޕެކޭޖް ނަމަވެސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން އެ ބައްދަލުވުން އަޅުގަނޑުމެން ހިފާ އެމްޕްލޮއީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން އުސޫލުތަކާއި އެކު އަޅުގަނޑުމެންގެ ހާލަތު ދުވަހުގެ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ކޮންސެޕްޓް އެކު ކަމެއް ނަންބަރު ދެއްކޭ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތް ނެތް އެބައޮތް އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރުމުގެ ފިޔަވަޅު. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިކަމުގައި އެނގެންޖެހޭ ހާލަތު ދުވަހުގެ ފިޔަވަޅުތައް ކަން ނަގައި ނަންބަރު ކޮންމެހެން ހިސާބުން. އެއީ ހަމަ އެކަނި މުސާރަ ބާރު ޕޮލިސީއެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރު ޖަވާބުދާރީ ކުރުވުމަށްޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރަނީ ކަމެއް ނޫން. އެއީ އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހަމަ ހުރިހާ ފަރާތްތަކުގެ ހަމަ ކަމަކަށް ބަޖެޓު ނިސްބަތުގެ މަސައްކަތް އެބައޮތް ޙައްލުކުރެވޭނެ. ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީއިން އަޅުގަނޑުމެން ފުރިހަމަކުރަނީ. 2 ވަނަ ކަމަކަށް މުސާރައިގެ މި އެއީ ބަދަލުވެގެން ބާރުގެ އެއް ޝަކުވާތައް އަޅުގަނޑުމެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާއި

އަދުގަނޑުވެސް ބައްދަލުކުރުމުން ހަމަ ރަނގަޅު އިނގޭތޯ. ކޮންފަދައި ފިއްލަވާލުން ނަމަވެސް އުޅުނަހަގައިގެން، އުކުދަރިގެން، އޭރުން އަދުގަނޑުމުން މި ބައްޓަރު ކުރާ ރިޕޯޓުގައި އެބައި ގެންދޫން. ދުން އަހަރު ކަމަކަށް ސުވިއްޑިޝް ކަންބައް ހަމަ 241 އަހަރު ފުރަތަމައިގެން އެކަން ކުރިއަށް ގެންދަން. މިއީ އަދުގަނޑުގެ. ދުން އަހަރު ކަމަކީ އެއްވެސް. މިނިވަން ދުވަހުސަތާ ބަލާގައި ބިބޫން އަދުގަނޑުވެސް ސީދާ ރައްޔިތުން މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާފައި ބިބި ދުވައްޖަފުންނާއި، ދުސްތޫރު ކަނޑައަޅާފައި ބިބި މީހުން. އެއިން އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ދުސްތޫރު ކުޑަކުރައްވާފައި ވާތީ ނުވަތަ ނޫނޭތޯ. އެއީޔާއި އަދުގަނޑަކަށް ހިއެއް ނުވޭ ސިވިލް ސާރވިސްއަށް ކުރުވޭން ކަމެއް ހުންނައް. އުދުސްތޫރުތަކާއި ނުބައިވޭން ކުޑަކުރާކަންވެސް ނޭންގެން. އެކަން އަންނަނބޭނީ ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ބާރުއަށް. އެހެންވީމާ، އެއިން އެއްވެސް ކަމެއް ހިނގާފައި އޮތީ. އެ އަދުގަނޑުމުން ބަލަން ޖެހޭނެ. އަދުގަނޑުމުންނަކަށް ނޫނޭ މިކަމުޖީއަކުން ކަމެއް ކުރަންވީ. ދީނީއޮތާ އެހެން ކޮމިޝަނަކުން ކަމެއް. އެކަމަކު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖެންޑާއެއް އޮއީ. އެބާފައި އެކަންތައްތައް އަދުގަނޑުމުން ޖަވާބުދާރީ ކުރަން ޖެހޭ. ހިނގާ ނުހިނގާ ގޮތް ބަލަން ޖެހޭ ކަމެއް. ކަން ހުރި ބައްދަލުވުމުގެ ރައްޔިތުން. އެހެންވީ އެވާހަކަ ދަންނަވާލީ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްދިން: މިހާރު މި ސުވިއްޑިޝް ކަންބައް. ދުންގެ އަދުގަނޑުމުން ނިންމައިފިން އިނގޭތޯ. ދުން އިސްތި ހަމަ

އެގޮތަށް ނިންމާފައި އެ އޮތީ އަހަރު 241 އަހަރު. އަދުގަނޑު ނިޒާމްކޮށްފިން ބަލާޖޭ. ދުން އަހަރު

އެއްވެސް މުވައްޒަފުންގެ މުސާރައާއި ކުޑަކުރި ކަމަކަށް އެއްވެސް ކޮމިޝަނަކުން ވިދާޅުއް ނުވޭ. މުސާރަ ކުޑަކުރުމަށް ސާރވިއްސާރއް ފަނޑުވެފައި ސީޖޭއް ފަނޑުވެފައި ހުރިކަމަށް ވިދާޅުވި. އެކަމަކު މުސާރަ ކުޑަކުރާއިރު މިކަހަލަ ކޮންސްޓިޓިއުޝަން ހުރިމަ ބިމަނަނަގެން މަޖިލީހާއި، ޝަރީއަތު ކުރަނީ. މަޖިލީހުގެ މިކޮމިޓީން ކޮންމެފަށު ގޮތް ނިންމައިދީން. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑުމުން ހަމަ އެސޯއުރު ކޮންގެން މިބިލް އެއްވެސް މުސާރައާއި ކުރަ ނުކުރާކަމަށް. އެއީ އަހަރުކާ އެއް ދާއިރާއަކުން އަދުގަނޑަށް ހަރާންވަނީ. ޖެހިޝަތު ސާރވިސް ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ ބޭސްލައިނެއްވެސް ކުރެއްވި. ސިވިލް ސާރވިސް ކޮމިޝަނުއް. ސިވިލް ސާރވިސް ކޮމިޝަނުން މަސައްކަތް ބިލްކާ މިނިސްގެ މުސާރަ ކުރަ ކުރާއިރު ބިބޫފުޅުން ޖަވާބު ދީ ބަލާދާ ސިވިލް ސާރވިސް އެއްވެސް ކޮމިޝަނުގެ

މުސާރަ ކެޓުކުރިތޯ. އެކޮޅުވެރިންވެސް މިތާނގައި ކުރި. އެހެންވެ އަދި މުސާރަތައް އެގޮތަށް ކެޓުކުރިކަމަށް އަދިއެއް ނޫނޭ މަޖިލީހުން އިނގޭތޯ. އެހެންވެ އެސާމުން އެގޮތަށް ކުރެވޭނީ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު ހުރަހެއްނެތި ތާއިދުކުރާ ފިތުވައި އޮތް އެއް ކަމެއް އެބައޮތް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިކަހާ މަސައްކަތްތައް ކުރަމުން ދާއިރުވެސް މުއައްސަސާތަކުން ވިދާޅުވެދޭ މިޢާލީ ގޮސްޓްކުރުމަށް ވެ މުއައްސަސާއަކުން ގޮސްޓްކުރުމަށް އޮތްނަމަ ބަޖެޓުވެސް މިނިސްޓަރ އޮފް ފިނޭންސް ތިމާވެށްޓާއި ބެހޭ މިނިސްޓަރަކު ދެއްވާފައިވާ ނަމަ. މިހާރަކު އަދިއިރުވެސް ދިޔަފައިވާ ނަމަ. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ބޮޑު ދަރަޖައެއް އެބަހުއްޓޭ. އެހެންވީމާ، މިއުޅޭ މަސައްކަތް ބަޔަށް މިނިސްޓަރ އޮފް ފިނޭންސް ގެންސްގެން ސަލާމަތުވުމުގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެއްކިފައި ވެ އޮތް. އެހެންވީމާ، އެކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރިއަށްގެން ދެވޭނެ ކަމަކަށް އިނގޭތޯ. އެއީ އެއްވެސް ބަޖެޓުގެ ހަރަދުވާ ގޮތަށް ހުސްވެފައި ހުރި ކަމެއް ނޫން. ދެން މިއޮތީ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާމީ ޤާނޫނު ދެކޮޅުހެދުމުގެ ބަޖެޓުގައި ބޭނުންކޮށްލާ ސުވާލެއް ބިލާވިލާ ބަޖެޓު މިހާރު ދިރިން ބަޖެޓު ހަމަހަމަކުރުމަށް. މިނިސްޓަރީ އިން ގިނަ ކުރާނެ ކުރިއަށް ފަށާނީ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، އެ އިސްތިހާރުތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް ދާނީ ދިމާވާ ނުކުންނާތީ. އެއީ އިސްތިހާރުތަކުގައި ކުރިއަށް ދާނީތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އިސްލާމީ ގޮތަށް ގަވާއިދު ގޮތުގައި ސަލާމަތުގައި، ސަލާމަތް ކޮށްދޭނީ ދުނިޔެއިނުމެއް. އެހެން ފައިދާއާ ކާރުގައި ފެންވަރުގައި ހަދާއެއް ނިޔަމަތުގައި ދުނިޔެއިނުމެއް. ދާއިބަ ހާލަތުގެ ދުވަސް ފައިދާ ބަޖެޓުން ގަޑިއެސް މާހިރުން ޢިލްމުވެރިން އަޅުގަނޑުމެންގެ ދެންނަވާގޮތް މުއައްސަސާގެ ހުރިގޮތެއް. ހިމޭނާ ކަމެއް އެއީ. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ކުރެވޭނަމަ. އަދި ދާއިރާ ކާމިޔާބު އެކޮޅަ މަސައްކަތްކުރި ކުރިއަށް އެހެރީނާ ސަމާލުވާނެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ބަޖެޓުމާއި ފައިދާ ހަމަ ޤާނޫނުގައި. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު މިދިޔަ އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާ ގަޑިގައި ފައިދާއާ އަލުފުޅުން މަސައްކަތް ކުރައްވައިދީ ކަމަށް ވަރަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަޖެޓު، ސަލާމަތް ޢިބާރާތަ ނުކުރާކަމަށް ވަރަށް އަލުފުޅުން ކުރައްވާ މަސައްކަތްގައި އެބައި އަދިކަމެއް ގެންނަވާލަ ކަންތައްތަކާއި ހުރައްޕާއާ އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތް ދެބިލާތޭ ކުރާކަމަށް ނުފެނޭ. އެހެން ނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެން ނިންމައިދީ ކަމަށް ވަރަށް އަޅުގަނޑުމެން މިހާރުވެސް ކުރަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ފާޅުކަން ދަންނަވަވަރަށްތޯ. ނުނިއްޖާ މިއިން އެއްވެސް ބަޖެޓު ދިޔައިޓާސް ކުރައްވާ ބަޖެޓު އަބަ ދިނުނުވިތޯ. މިގޮތުގެ ހާލަތު ދުވަސް ފައިދާ ބަޖެޓުން ސަލާމަތުން ހުރިކަން. މި

އިޝްޤު ނިންމާލާފައި ދެން ހުރި އިޝްޤުތައް ނަގަންވީ ކޮންތާކު. އެހެންވީމާ، މިއަދު ވާޖިބަކީ ދަންނަވާލަންތޯ. ކިޔާތީ. (ވަގުތުތަކެއްކަންތަކު) އުކާ ދެން ހަމަޖެހޭ ހިތާމަފުޅު މިކަމުގައި.

ބިލެހްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު 2 ކޮމިޓީން އިނގޭތޯ. 2 ކޮމިޓީއެއް އެބަ އޮތް. އެއީ ނިމިފައި އޮތް ކަމަކާއި ބެހޭ ގޮތުންނާއި އަދި

އަޙްމަދު ހަމްޒާ ވާހަކަދައްކަވަނީ: ވަރަށް މަޢާފުއި އެކީ ދަންނަވާލަން. އެކަމަކު ރިޕޯޓުތަކެއް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން. ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ މި އާ ޤާނޫނު އަސާސީގެ ދަށުން ހުއްޓާ ކޮމިޓީތައް އުފެދިގެން ދާއިރާގައި އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ފުންކޮށް ވިސްނަން އެބަޖެހޭ. ޤަވާއިދު ސާރވިސް ކޮމިޝަން އިންވޮލްވް ނުކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ފަސޭހައިރުގެ ކަންތައްތައް ގެންގޮސްގެން ބަލަން މިހާ ސިޔާސަތު...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަނީ: އަޅުގަނޑުމެން ޤަވާއިދު ސާރވިސް ކޮމިޝަން އިންވޮލްވް ކުރުމެއް ދެއްކުން މިހިސާބު އިނގޭތޯ.

ބިލެހްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދެ، އަޅުގަނޑު ފެންނަނީ 241 އަކަށް ނޫނީ ފުރަތަމަ ޤަވާއިދު ސާރވިސް އަށް އެމަޢްސަލަ

އަޙްމަދު ހަމްޒާ ވާހަކަދައްކަވަނީ: ހުށަހަޅަން. އެ ނިންމާފައި އޮތީ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ރިޕޯޓުތަކައި ދަންނަވާލަން ބޭނުން ފުރި ސިޔާސަތު ހަލާކުކޮށްލާ ކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެން އަމިއްލައަށް ބައިވެރިކޮށްފައި ޖަލުން ގެންގޮސްގެން އެކަން ކުރުން. އެހިސާބަށް އެކޮމިޓީ. ދެވަނަ ކޮމިޓީ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަނީ: މާފުކުރައްވާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީން ނިންމާފައި އޮތް އިޢުލާނު ހަމަ މި ވިދާޅުވި ގޮތަށް

ނިންމާފައި އޮތީ.

ބިލެހްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު 2 ވަނަ ކޮމިޓީ އިނގޭތޯ. 2 ވަނަ ކޮމިޓީއަކީ އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ ދާޚިލީ ކޮމިޓީ އާއި

އަޙްމަދު ހަމްޒާ ވާހަކަދައްކަވަނީ: އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާ ކުރަން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމެއް ނޫން އިޖުރާ މަސައްކަތެއް ކުރާ ކަމެއް. އެކަމަކު ދާޚިލީ ކޮމިޓީއަށް އެބަޖެހޭ އެމީހުންގެ ނުހަމަ އަދި ސްޓޭޓް ނުވަތަ އެމީހުން އެކަން މަސައްކަތަކީ އެމީހުންގެ ޕްރޮކިއުމަންޓުގެ އެއީ މާލިއްޔަތުގެ ބައި ޖެހޭނީ ކޮމިޓީން

ބަލަން. އެހެންނޫނީ ދުވަހަކުވެސް މި ކޮމްޕެނީއެއް އެސްޓެބްލިޝްވެ، މިކަންތައް ފެންކުޅަށް ކުރާކަށް ނުފެނޭ. މާލިއްޔަތުގެ ކޮމްޕެނީ ބަލަންވީ ހުރިހާ އެހެން ކަންކަމެއް. ދަރަނި ކޮމްޕެނީ ބަލަންވީ މާލިއްޔަތުގެ ކަންތައްތަކެއް. ދެން މިކަހަލަ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ގެންގޮސްގެން މިކަންތައް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަކަށް ފެންނަނީ ފުރަތަމަ އެއްކަމަކީ ދެ ދުވެއްޔިރުން ވާހަ◌ކަ ދެއްކުވުން ނުވަތަ އަޅުގަނޑު ދެ ކޮމިޓީ ވާހަކަ ދައްކާފައި އެމީހުންގެ ބޮޑުމައްޗަށް ސިވިލް ސާރވިސް ކޮމިޝަން. މިސާލަކަށް ޖުޑީޝަލް ސާރވިސް ކޮމިޝަން ވިޔަސް ހުރިހާ ކޮމިޝަންތަކުގެ މި މާއްދާ އޮންނާނީ އެއްގޮތަށް. ކޮމިޝަނުގެ މެމްބަރުންނަށް ދޭ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތްތައް މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންމެ ޕޮލިސީ އާއި މަޝްވަރާއާއި އެކު ކަނޑައަޅާނީ ކޮމިޝަންތަކުން. ހުރިހާ ކޮމިޝަނެއް ގައިވެސް އޮންނަނީ އެހެން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކައަކީ ކިހާ ރިސޯސަސްތަކެއް މަޝްވަރާކޮށް ދިނުމަށް ނުވަތަ މަޝްވަރާކޮށް. ދެން ބަޖެޓުވެސް އޮންނަނީ ހަމަ އެގޮތުގެ މަތިން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަކަށް ފެންނަނީ އަޅުގަނޑުމެން އޮތޯރިޓީ ކުރަންވީ ގޮތަކީ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މި ފޯރަމް އިދާރީ ތަރުތީބާ ކޮމިޝަނުގެ ބަޖެޓުވެސް މި އޮތޯރިޓީ ކުރަނީ. މައިގަނޑު ބޭނުމަކީ އިޝްތިހާރު ބަލައިގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ހުރިހާ މުއައްސަސާ ތަކެއްވެސް ހުރިހާ ތަންތަނެއްވެސް ފެންކުޅަން ކުރަން ފުރުސަތު ދޭން އެބަޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވީ. ދެންމެ ރިކޮމެންޑޭޝަނަށް ވާހަކައެއް ބުނެލަން ބޭނުން. ދެންމެ ވާހަކަފުޅުގައި މެންބަރަކު ފާހަގަކޮށްދެއްވި. ކޮމިޝަންތަކުން އެންމެ ކޮމިޝަނަކުން އެދުވަހު މައުލޫމާތު ލިބެން ގޮތުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައި ބޭފުޅުން ދެއްކެވުމަށް ކޮމިޝަނުގެ ބާރުތަކެއް ވަކި ކޮމިޝަނެއް ނޫން. އަޅުގަނޑަކަށް ފެނޭ ގޮތް. ދެން އެގޮތަކީ ފަރާތަކަށް އަޅުގަނޑަކަށް ހިޔާލުކުރެވޭ މި ކޮމިޝަނުތަކުގެ އިންސާފު ގެންނަވާފައި އިންސާފު މިތާ. އެހެންވީމާ، ކޮންމެ ފަރާތެއްވެސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މިކަން ކަން އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ސިޔާސަތު ވަކިގޮތަކަށް ކުރަން. ސިޔާސަތު ހަރުކަށި ގޮތަށް އަޅުގަނޑު މަސައްކަތް ކުރާނަން ނުފެންނަ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން ގޮތެއްގައި ނިންމާލެވޭ ކަންތައް. ދެން މިހާރު މިނިވަންކުރުމުގެ އުޅޭ މަޝްވަރާއަކީ ފޯރަމްގައި މި އޮތްގޮތެއް. ފަހެ ރާއްޖޭގެ ކަންތައްތަކާއި މިކަންތައްތަކުގައި މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސުން ޖުޑީޝަލް ސާރވިސް ކޮމިޝަނާއި މަޝްވަރާ ނުކޮށް، މިކަންކަމުގެން އުޅޭތީ ނުކުމެގެން އުޅޭ މަޝްވަރާ މީ. ބަޖެޓުގެން މިހާރު އެންމެން މިނިސްޓަރ އޮފް ފިނޭންސާއި

ބައްދަލުކުރަން އެދިއްޖައިރު. މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސަކުން ވަޑުގެއް◌ް ނުދެއްވިއޭ. އެއީ މައްސަލަ އުޅޭ ހިސާބު.◌ު އެހެންވެގެން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން މިކަން ޖަވާބުދާރީ ކުރުވަން ޖެހިގެން މިއުޅެނީ. އެހެންވެގެން އަޅުގަނޑުމެން މިއުޅެނީ ޤާނޫނުގައި އެބުނާ ގޮތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް މަޝްވަރާކޮށްގެން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ނުކޮށް އުޅޭތީ އެކަން ކުރުވުމޯ މިއުޅެނީ. އިނގޭތޯ. ދެން، ދެވަނަ މައްސަލައިގައި ހިއުމަންރައިޓްސުން އެވިދާޅުވި ވާހަކަފުޅު ވިދާޅުވިޔޭ އެންމެންގެ ބިނާކުރު ނޫން. ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުން ވިދާޅުވީ ތިމަންނަމެން މިބިލު މިގޮތަށް. މި ކޮންމެހެން އަންނަންޖެހޭ ކަމަކަށް ވަންޏާ މިކަން އަންނާނެއޭ. އެކަމަކު އެހެން ކޮމިޝަނަކުން. ހުރިހާ ކޮމިޝަނަކުން ބިނާކުރުގައި ވާހަކަދުކު ދެއްކެވި ހަމަ އެންމެ ބައެއް. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން. އެބޯޑުން ދެއްކެވި މާ ގިނަ ވާހަކައެއްވެސް ނުވި. އޮމްބުޑްސްމަން ވިދާޅުވި މި އަދި މިކަމަށް ދެކޭގޮތް ތިބޯޑުންނަށް ދަންނަވާލާން. އެއްކަމަކީ ތިމަންނަމެން ސަރވިސްއާއިއްލުން މިކަން މިގޮތަށް ހަމަޖެއްސެވީމާ. ދެން އަޅުގަނޑު ދެންނެވިން ޝަރީޢާގައި އިންދިވައި ތިކަން ދެން ތިބޯޑުން މިތަނަށް މަޢުލޫމާތު ގެންނެވި މައްސަލަތައް ކަމަކަށް ބަލާފައެއް ނުގަންނަވާ. މި އެއްޗެހިތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން ނޫޅުން ހިޔަރިފިމާ. ތިޔަ ނޫން މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީއަކުން މަޝްވަރާ ދެންނެވިން ގޮތެއް. ދެން، ދެވަނަ މައްސަލައަކަށް ވިދާޅުވި ހިއުމަންރައިޓްސްކޮމިޝަނާއި މިނިވަން ހުރިހާ މުއައްސަސާތަކުން އައިސް މިވާހަކަ ދައްކައިފިއޭ. ހިއުމަންރައިޓްސްގެ މުސާރަތައް ކުޑަކުރަން ދައުލަތުން އަންގަވާތީ، އެހެންވީމާ، ހިއުމަންރައިޓްސްއާއި މުޅިރާ ވާހަކަތަކެއް ދެއްކެވީމާ، ހިއުމަންރައިޓްސް އެއްބަސްވީއޭ. ހިއުމަންރައިޓްސް އައިސް މި މަޢުލޫމާތު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގައި ދެން. އެއީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ވިދާޅުވި ދެ ވާހަކައަށް. ދެން ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުން ވިދާޅުވި ސަރުކާރުން ނޫނިއްޔާ ދައުލަތުން މިވަރުގެ ޕެންޝަނާއި ސުޕަރވިޝަނަކުން ގޮސްވެގެން ކޮންމެހެން ކުރަންޖެހޭ ކަމަކަށް ވަންޏާ މިކަން އަންނަނީވެސް ކުރަންޖެހޭނެ ތޯއާ. މިކަންނަމުން ކުރަންޖެހޭނީ. ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުން ވިދާޅުވި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ އެ އިސްތިއުފާ ވަކި ގޮތަކަށް ނިންމި އިސްތިއުފާ ނޫން. އެބަޔާނުން ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅުތަކާ ބުރަބޭގައި ހުންނާނެ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ދިރާސާކޮށް ކޮށްފައި ދެން، އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަރުތީބުގައި ނިންމާ ގޮތެއްގެ މަތިން ހަމަ ގައިދު ބަދިނަކާއި އެކަގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް◌ް ކޮޅަ ދެކޯބޭ. އެހެންވީމާ، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްބަސް ވެވިދައި މިއަދު މި މައްސަލާގައި ފިނޭންސް މިނިސްޓަރުވެސް ގެންނެސައި އަހާލަން. ރިޕޯޓުގެ ދައުލަތުން އެކި އެކި މުއައްސަސާތަކަށް މި ފާސްކުރާ

ބަޖެޓަށް އެ މުއައްސަސާތަކަށް މިނިވަންކަމާއި އެކު ހިންގުމަށްޓަކައި، ފަސޭހަ ކުރުމަށް
ޕާލިމެންޓުން ނުދެއްވައިގެން ތި އުޅުއްވަނީ. ކޮންކަހަލަ ދައުލަތެއް ވެގެންތޯ، ނުދެއްވައިގެން ތި
އުޅުއްވަނީ. ދެން ރައްޔިތުންގެ އިސްލާހު މި ސިޔާސަތުގެ ހަމައެއް ނެތް. ދެން މިހާރުގެ
ރައްޔިތުންގެ ހިތަށް ކޮންސެންސަސް ތިޔަ ފިލުވައިދީ ކަންތައް. ރައްޔިތުން ދިހަދުވަހު ގާނޫނީ ކޮމިޓީގެ
މެމްބަރުން ނަސޭހަތްދީ ވާހަކަ ދައްކަވާނެ. އެބޭފުޅުން ސިފައިން ސިވިލް ސާވިސް ކޮމިޝަނުން ގެންނަވައިގެން
އެކުލަވާލެވޭ މުސްތަޤްބަލުގެ ތަރައްގީގެ ބިލަށް ފަރާތަކުން ހިނގާ ޖެހޭތީ ފަހަތަކުން ފަޅައިގެންނަވާލީ. އެ
ގާނޫނަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ކުރިން ފުރުޞަތު ކޮމިޓީ ބޭނުންކުރަން ފެށުމުން. ބައްލަވާށެވެ ކުރިއަށް ގެންދާ
މުއައްސަސާތަކުގެ ހިތްހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތަށް. ދެން، ރައްޔިތުން ބޮޑުކޮށް އަޅާ ޖަވާބު ފަސޭހަ ކުރުމަށް
ގެންދަވާނެ. އެ ބޭފުޅުން އެ ދައުލަތުގެ ދެރަ ހިތާމަވެރި ކަމެއް. އެއީ އަދާލަތު ބާރުތަކާއި
އެކަމާ ގުޅޭ ސިވިލް ސާވިސް ކޮމިޝަނުން ހުށަހެޅި ކަނޑައެޅުމުގެ ބާރުތަކާ ޖުޑީޝަލް ކޮމިޝަނުން ދިނުމާ
ކަމުގެ ހުރިހާ ހުރި. ދެން މި ފުރުޞަތު ހިތަށް ޝުކުރު، ބަޖެޓުގެ ބާރުތަކަށް ރައްޔިތުން މި
ކޮށްދެއްވުމަށް ހުރިހާ ބާރުތަކެއް ސަރުކާރުގެ ބާރުތަކުން. ބަޖެޓުގެ ބާރުތަކާ ފަހަރެއް ކުރިން
މުއައްސަސާ ރައްޔިތުން މި ދައުލަތް ހިތްވަރު ރައްޔިތުން ބަޖެޓު. ބަޖެޓަށް ދެން އަދި ބޭނުންވާ
ކޮށްދެއްވާ ރައްޔިތުން ބަޖެޓު ބިލުދޫކޮށްފައިވާ ކުރިއެރުމަށް ކޮމިޝަނުގެ ބަޖެޓު ހިތްހަމަޖެހޭ ބުނާ
ކޮށްދެވި މުޅިރައްޔިތުން މުއައްސަސާތަކާއި މީހުންގެ ގޮތުގައި ޕާލިމެންޓުން ބަޖެޓު ދޭން. ޤާނޫނާގެ
އެކަން ބަޖެޓުގެ އެކަން އަސާސީގެ ކަމެއް ރައްޔިތުން ކަމަށް ވަޒީފާ ރައްޔިތުންގެ ބާރުތަކުގެ ދިން
ބަޖެޓުގެ ދަށުން އެއްބަސްވެ މިފަހުން ހަދާ ގޮތުގައި ޤާނޫނުގެ މުއައްސަސާތަކުގެ އަމިއްލަ
މިކަން އިސްލާހުކޮށް ވަކިކަން ވަޒީފާ، ރައްޔިތުންނަށް ދިނުމަށް ޙަރަކާތް ކުރާގޮތަށް ބަޖެޓު ދޫކޮށްދީ އެ
ސިޔާސީ ހަމަތަކާއި. އެއެއް ބަޖެޓަށް ރައްޔިތުންނަށް ހަމަޖެހިފައި ކަމަކީ ވަކިން ހަމަތަކާއި.
އެކަންކަމުގައި މިނިސްޓަރ އޮފް ފައިނޭންސް ގެންދެވޭ ރައްޔިތުންނަށް ސަރުކާރަށް. ޕާލިމެންޓުން.
މި މުއައްސަސާތަކަށް ދޭންޖެހޭ ބަޖެޓު ރޯޔަލްޓީގައި މުއައްސަސާތަކަށް ސަރުކާރު ތި އުޅުއްވަނީ.
ދެން އެއީ ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމް ހުސައިނުއްލާ އިބްރާހިމް ޤާސިމް ބަޖެޓަށްވެސް އަޑި،
އެކަންބޭފުޅުންގެ ސިޔާސީ ނުބައްލަވާތީ. ދެން ރައްޔިތުން މި ސިފައިންނާއި ކަންތައްތަކެއް
ފާސްކޮށް ސަރުކާރު ބަޖެޓު މިސަރުކާރު ގެންނަވާލާ، އެބޭފުޅުންނާއި ވާހަކަ ދައްކާފައި ދި ފަހު
ވެސް ބަޖެޓުއަރާ ހުރިން ރައްޔިތުންނަށް މި ނިންމީ. ދެން ހަމަ ފާސްކޮށް ސަރުކާރު ބަޖެޓު ސަރުކާރާއި
ރައްޔިތުންނަށް މުސްތަޤްބަލުގެ މުޅިއެއް. ފަސޭހަކުރުމުގެ މުސްތަޤްބަލު އެއީ މިކަންކަމުން ޕާލިމެންޓުގެ

މަޝްވަރާތަކާއި ފިޔޫނުސް އާއި ކުރެއްވިއްޖެއެވެ. ދެން ޖުޑިޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ބޭފުޅަކު އުޅުވައިލުމަށް މިތަނުގައި އިންނެވި. އިންނަވައިގެން ހަމަ މިދުއްކޮށް ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވިދާޅުވި. މިނިސްޓަރ އޮފް ފިޔޫނުސް އާއި އެކިގައި ޕްރޮފާއިން ފެންނަން މިއުޅުނީ ބައްދަލުކުރަން ފުރުޞަތު ނުދެއްވައިގެން. ނުލިބޭގޮތް މިއުޅުނީ. ޕްރޮފާއިން ފެންނަން މިއަންނަނީ ރައީސް ޖުޑިޝަން އަންނަ ސަބަބު. ފިޔޫނުސްފުން އަންނަ ސަބަބު. އެކަމަކު ޕްރޮފާއިން ފެންނަމާ ބައްދަލުކުރެއްވުމަށް މިހާރު ޑިޔޫން ފުރުޞަތު ނުލިބޭ. ދެން ދަށް ގެ ދު އިލް އެބަޅައިގަތުމަށް ހުށަހެޅި. އާދެ. އަޅުގަނޑު މިކަމަށް ސަޕޯޓް ކޮށް. އެއް އިސްލާމީ އާދަ ނިދަނ ޑިމޮކްރެސީ ބިލް. އެއީ އަޅުގަނޑު ދެކޭ ގޮތް. ޑިމޮކްރަސީ، ނަޝީދު، ރައްޔިތު ފުރުޞަތު ބޭނުންކުރައްވައިގެ. ދެން ކަމަކު ދެއްވަ ގެއްލި. ދެން އަބްދުއްލާ ޢަބްދުއްރަޙީމްވެސް ދެއްވި.

ނޯޓިސްދީފައި ދާއިރާގެ ބެންޗަށް

އާދެ، އަޅުގަނޑު ދައްކަން ހުރި ހުރިހާ ވާހަކައެއް މިހާރު ނިމިއްޖެ ދަންނަވާ. އިސްލާހު އެއް ހުށަހަޅައި

މުޤައްރިރު ނަޞީޙަތު

އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުރިއަށް ގެންދަން ބޭނުން ބޭނުންވޭ. އެ ހުށަހެޅުމެއް ބަލައިގަތުމަށް ވޯޓަށް އަހަރަދަކަށް ފާސްވާ

ވާހަކަދެއްކެވުން:

ކަނޑައެޅުމެއް. އެ ބަލައިގަތުމުގެ އިޖުރާއާތު ތަފްސީލު ކޮށް، އަދަދުތައް ހިމެ އެބަދުވެސްވަން ނުލިބޭ ވާހަކައިގެ ޝަރުޠު ދުސްތޫރީ އިބާރާތް. އެއްބަދަލު އެކަމަށް އެއްވަތް ނުދެކެވޭ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. އެއީ މިހާރުވެސް ޕްރޮފާއިން މިނިސްޓްރީން އެމް.އެމް.އޭ އިން ބޭނުންކުރާގޮތް ވާހަކަ މިދެން. ދަރަޖަ، އެމް. އެމް.އޭ އިން ބޭނުން ދުރާ،ާ ކަނޑައެޅުމެއް ވަރުގެ އިންޓަރނޭޝަނަލް ދައުލަތް އެބަޖެހޭ ކަމަށް އަޅުގަނޑު. މިއޮޅުން ޖެހިފައި އެ ގޮތަށް ކަނޑައެޅި ދުރާއްޖެ، ހަމަ މިތަނުގައި ބިލު ފެންބަރުން ކަނޑައެޅުން ޖާގަ ދުރާއްޖެ އެކަމާ ދިވެހި ހަވާލުވާ ވަރަށް ވާހަކަ ދައްކަވާ އާދޭ. އެކަމަކު މިހާރު އަޅުގަނޑަކަށް ގޮތުގައި ނުދުރާ ފިޔޫނުސް ފެންނަން ވަރަށް ބޭނުންވާ ކަމަށް ބޮޑު ދިވެހިން ކަމަކަށް. ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑުމެން ބޮޑު ބަޖެޓު ދެމުޖެހޭ ކަނޑައެޅުމެއް ބަޖެޓު ބޮޑުކަމާއި ހުސްކަމާ އެދުރާވަރު މިހާރު ރަސްމީ އިރާދަ ބޭނުންވާ އެއްމެ ފައިދާ. އެ ގުޅުން އާދޭގެ ބޮޑުނުވާ އަދި އާދައިގެ ބޮޑު ދުރުބޭރުގެ ލިބޭ އެއްކޮށް އެ ހަރުދަނާ ވަކި ރިސާރޗުތަކަށް ލިބިގެން މިދިޔަ. ޤަރާރު ބިލްސާއި ރޭވުން އާއި މިކަމާ

އެއްޗެހިވެސް މިލިބޭނީ އަހަރުގެ އުނި ހިސާބުތަކުގައި. އެހެންވީމާ، އަހަރު ފުރާއިރު އެގޮތަށް ދުވިދާނެ ކަމަށް އަދުގަނޑަށް ގޮތުން ނުކުރެވޭތީވެ، އަދުގަނޑު ތިލޭގައި އެވާހަކަ ދަންނަވާލީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ހަމަ ތަންކޮޅު ވާހަކަފުޅެއް. އަދުގަނޑު ނާޝިދު.

އަލިފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު: ޝުކުރިއްޔާ. އަދުގަނޑުވެސް ދަންނަވާލަން އޮތީ ވާހަކައޭ މިހާރު◌ އަދުގަނޑުމެންނަށް މިތަނަށް

މުޙައްމަދު ނާޝިދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ފައިނޭންސް މިނިސްޓަރު ގެންނަން ދެން ހުށަހާ ބަޖެޓުގެ އެއްބަސްވެވުނީ މިއަދު. ދެން އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑަށް ހީވަނީ ފައިނޭންސް މިނިސްޓަރު މިއަދަށް ވަޑައިގެންނެވީމާ، އަދުގަނޑުމެންގެ މިހިރަ ގިނަ ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބު ލިބޭނެހެން. އަދުގަނޑަށް ހީވޭ އެއީ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް މުސާރަ ކުރެވުމާއި އިޤްތިޞާދީ ހާލަތު ކުރިއަށް ހާލަތަކަށް އައިސް. މިހުރިހާކަމެއްގެވެސް ޖަވާބު އަދުގަނޑަށް ހީވަނީ ފައިނޭންސް މިނިސްޓަރުގެ އަރިހުން ލިބޭނެހެން. ބަޖެޓް ކުރިއަށްދާއިރު ބަޖެޓުން ނުލިބުނު ޕްރޮޖެކްޓުތަކާއި އަދި ނުކުރެވުނު ކަންތައްތަކާއި، މި ހުރިހާ ކަންތައްތައް އަދުގަނޑަށް ހީވޭ އެދުވަހު ސަރުކާރުން ދޭނެހެން. އެހެންވީމަކާ އަދުގަނޑަށް ހީވޭ ދެން ހުރިހާ ކަމެއް ފުއްދޭނީ ދެން އެ◌ހިސާބުންނެވެ. ދެން އެހިސާބުން ކަންނޭނގެ އަދުގަނޑުމެންނަށް އިނގޭނީ ދެން ކުރިއަށް އަޅަން ހުރި ސްޓެޕްސް ތަކެއް ކޮބައިކަން. ދެން އެހެންވީމާ، އެ ނިންމުމަށް އަދުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. ދެން ދުވަހަ ކަމަކަށް ހަރަދު ފޯރަކަ ކުރެއްވިޔަސް އަދުގަނޑުވެސް ގޮތުކުރާ ސިޔާސަތެއް ނޫން އަހަރު ފުއްޖެ ދުވަހު އެއްވެސް މުއައްސަސާއަކާ އެޕްރީލްގެ ފުރު ބަޖެޓް ދެއްވާނެ ކަމަކަށް. އެހެންނަމަވެސް އަދުގަނޑު ހަމަ އެއާއި އެކީގައި ގަވާއިދާ ހިތާވާ ކަމެއް އެއީ، އެ ކޮމިޓްމަންޓު◌ފައި އެ ޢާންމު ބަޖެޓެއް، އެއްވެސް ގެއްލުމަކާ ގުޅުވިފަ ނުވެވޭ އެކަމެއްގެ މައްޗަށް ނުރައްކާ ހިނގައިގައި އެކަމެއް ކޮމިޓްވެ އެއްޗެއް ބޭނުން ވާނެކަމަށް. އެ ހިފަހައްޓައިގެން ނުވާނެކަމަށް އެއްވެސް ގޮތެއްގައި. އެކަމަށް މިތަނަށް ކަމުދާގޮތް ލިބުން އިރު އަދުގަނޑުމެންނަށް ބައެއް މުއައްސަސާތަކުން ކަމުދާގޮތް ލިބުން އިރު ވަރަށް ގިނަ ކަންތައްތައް ބަޖެޓު ކުރުވިފައި ހުރި ކަންތައްތަކެއްވެސް މިހާރުވެސް ލިބުމެއްވެސް ނުލިބިފައި ކަމަށް. އެއީ އަދުގަނޑަށް ހީވޭ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އަދުގަނޑުމެން އަލިއަޅުވާލަން ޖެހޭ މައްސަލަ ކަންތަކެއް. މި ބައްދަލުވުމުގައި. ޝުކުރިއްޔާ.

މާފަންނު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުވެސް އެންމެ ފުރަތަމަ ހަމަ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ ދެންމެ ހަމަ ދާދި

މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޢަބްދުއްރަޙީމް ދެންމެއަކު މެންބަރަކު ހަމަ ވާހަކަ ދައްކަވަމުންގޮސް ވިދާޅުވެއްޖެ. އަޅުގަނޑުމެން މިނިވަން

ވާހަކަދެއްކެވުން: އެންމެން ހުރިހާ ފަރާތުން މުއައްސަސާތަކުގެ މިނިވަން އިދާރާގައި ބައްދަލުކުރި މުއައްސަސާތަކާއި [illegible] އެއްބަސްވީ. އަދި އަހަރު މުއައްސަސާއެއް މިބުނަނީ [illegible] ހަމަ ދިމާވާގެން ސަރުކާރުން މުސާރަ ކަނޑެން ޖެހޭކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ އެކަމަށް އެއްބާރުލެއްވުން ދާނީ. އެދި [illegible] އެ ހުރިހާ މުއައްސަސާތަކުން އެކަމާއި އެއްބަސްވި އެއްބަސްވުމެއް ނުވޭ. ދެން އަޅުގަނޑު ހަމަ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވޭ nnA ނާޝިދުގެ ވާހަކަފުޅުގައި ދަންނަވާ [illegible] ހިސާބުން ބަޖެޓުގެ ފައިސާތަކުން ރިޕޯޓް ކުރުމުގައި އެ ގަނޑުގެ އުސޫލުތަކެއް. އަޅުގަނޑު އެންމެ ފުރަތަމައިން ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމުގެ ނޫން އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ވަކި [illegible] ޕްރޮޖެކްޓް ކަމެއް ގޮތަކަށް [illegible] ޕްރޮޖެކްޓްތަކު [illegible] ބަޖެޓް [illegible] ތަކެއްގެ [illegible] ވަރަށް ބަޖެޓް ޖަހަނީ. [illegible] ބަޖެޓުގައި [illegible] މިލިއަން 1.4 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
އެހެންވީމާ، [illegible]
އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ [illegible] އެ މުއައްސަސާއެއްގެ [illegible]
[illegible] ކަނޑައެޅުމުގައި [illegible] ސިޔާސަތުގެ [illegible] ބަޖެޓް
[illegible] އަޅުގަނޑުމެން

ގަބޫލުކުރެވެނީ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ތާރީ އަދި އިޤްތިޞާދީ ތަސައްވުރު މި އޮތީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަތަށް ލިބިފައި. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މިތި ކުރުމަށްފަހުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހިފެނީ މިގައި ބެނެފިޓާ މާއްދީތަކަށްވުރެ ރިޔާޢަތް ކުރާނަން. އަދި ހަމަ އެހާރިއުކުގައި ހަމަ އަދިވެސް ހަމަ އަޅުގަނޑު ބޭނުންވާ އެންޓަރޕްރައިޒް ކޮންޓެކްސް އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ ޕްރޮސެސް މިނިސްޓްރީގައި ބައްދަލުކުރެވޭތޯބަލަން. އަދި އެކަމަކު އެންޓަރޕްރައިޒް ކުރަމުން އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ ކުރުކޮށްލާނަން.

އޫދަފުރީ ދާއިރާގެ މެންބަރު — އާދެ، އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނީ ދެންމެ◌ް ހަމަ އަބްދުﷲ އަބްދުއްރަޙީމްވެސް އަދި ކާނަލްވެސް ބަޔާ◌ް

އަހްމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އާޓިފިޝަލް ޓެކްނޮލޮޖީ ޑިޖިޓަލް ގޮތަށް ބަދަލު ޑިޖިޓަލް ގުޅުމުގެ މައްސަލަ. މިހެން ހަޤީޤަތުގައި އެހެންނަށް އަދި ޑިޖިޓަލައިޒޭޝަން ހަމަ ހަމަ ކުރެވޭ. ދެން ވަޒަނަކީ ކުރާ ބަދަލަކީ ވަޒަނަކީ ކުރުމުގެ ފުރުސަތު އެންމެން. އަދި ބަދަލުން ދިނުން އެއްކޮށްވެސް އަޅުވައިގަތުމުގެ. އެއީއެއް ނޫން ކަންތައް މިގޭ މައްސަލައެއް. ހަމަ ހަމަގައި މިހެއްލާފައި ގޮތުން މުހިއްމުކަން ބަދަލުގެ އުސޫލުތައް ހިންގުމަށް އައީ ކުއްޖެއް ބާރުލީ ހަމަ މީހުން ޓެކްނޮލޮޖީގެ ބަދަލުތައް ހިންގުމުގައި އަދި ގޮތް. މުސާރައަށް ހަމަ ހަމަގައި އުސޫލުތަކާ އެއްކޮށް ނޫން. މުސާރަ ބަދަލުގެ ތަފާސްހިސާބު އެންމެން. ދެން ރިކުރަންޓް ހަރަދުތަކުގެ ތަފާސްހިސާބުތަކަށް ހަރަދުތައް ހަމަ ހުށަހަޅާ. ދެން ކުއްޖަކު ހަރަދު މުދަލު އުސޫލުތަކަށް. އަ ދެން ސަރުކާރުން ދޭނީ ބޭނުންވާ ވަރަކަށް އެވަރަކަށް ހަރަހަމަ، އަ ދުވަސްވަރު އަހަރުގެ ނިޒާމަށް އެކަށީގެން ކުރެވޭނީ. މުސާރައަށްވެސް މަހަށް އެއްވަރަށް ދޭ އެއްކޮށް. 12 މަހުގެ މުސާރަ އަޅުގަނޑަށް ހިއްސާ ނުވޭ އެއްވަރަކަށް ދަނީ ދާންހުށަހަޅާ. އެބަހުރި ޓެކްނޮ ބަދަލުތަކާ ތިން މަހުގެ މުސާރަ އެއްވަރަށް ނަގާވައި. ދެން އެއީ ކަންނޭގެ މިޒުރިގެން އުޅޭ މަހެއްސަރުކާރުގެ ދެކުނު ކުއްޖާ ހަމައެކަނި ބުރަދަން. ކަރާފުން ކަމަކަށް އަޅުގަނޑަށް ހިއްސާ ނުވާ. އެއީއެއް ނުނިކަންނޭގެ މިގޮތް ހަމައެކަނި. ފަހެއްޖެހުމުގެ މުސާރައިގައި ރަނގަޅުގައި މިޒުރިގެން އުޅޭ ހަމައެކަނި ތިބި ރަނގަޅުގައި އެންމެ ފަހުން މުސާރަ ބޭނުމި އިދާރާގައި ފަހެއްޖެހުމުގެ މުސާރަހަށް ބޭއްވި ނުވާ. އެމީހުންގެ މުސާރަ އެއީ މުހިންމުނަން ޚަޒާނާއިން ކަނޑައެޅި އަދާކުރަން. ދެން އެހެން ފައިސާ މި މުސާރަ ބޭނު ކުރި ބަޔަކުގެ މުސާރަ ކުރު ކުރާއިރުގައި އަސާސީ ފަހެއްޖެހުމުގެ މުސާރަ ކުރެވޭނީފައިދާ، އެމީހުންނަށް ވަރަށް

ބޭޒު ނިކަމެތި◌ި ކަމުގެ އެދިބެނި. އެހެންވީމާ ރަނގަޅުގޮތުގައި ދިރިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ މަސް ފަންނީގެ

މަޢުލޫމާތު އިއްތިހާދު ކުރާ މިންބަރުންނަކީ ވަރަށް ބޮޑަށް އަޑުއަހަމުން ބޮޑަށްޓަކާ ބެލެއް.

އެތައްތަން ދިރިވަން ކުރުމަށްޓަކައި. އަޑުއަހަމުން މިހެނައި ގޮތްތަކުގެ ރަނގަޅު މަސްބަރު

ހާސިލްކުރުމުގައި އެމީހުން ވަރަށް ބޮޑަށް އެމީހުން ދިރިވަން ކޮންމެން. އެމީހުންގެ ޝަކުވާތަކާއި

އެމީހުންނަށް އުޅުއްވަރުގެ މުސާރަ ހާއި. ކޮމެ ހުރެކެއް އަޑުއަހަމުންނަށް މި ފުރިހަން މިދަރީ

މަޢުލޫމާތު. މަޢުލޫމާތު އަޑުއަހަމުންނަށް މިލިބޭ މުސާރަ ހާއި އަޑުއަހަމުންނަށް ދިރިވަންކަމާއި

އެކަމައި ވާހަކަ ދައްކާ އެލިބޭ އެއްޗަކުން އުޅުމުގެ ފުރުސަތު އަޑުއަހަމުންނަށް އެބަ ލިބޭ.

އެހެންވީމާ، މިހެއްގެ އަތްދަށަށް ދަރަޖަކަށް ދަރަޖަކަށް. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ބޮޑަށް ރަނގަޅުގޮތުގައި މަޢުލޫމާތު

ދިރިވަންކަން ފާހަގަކުރެވޭ މިހާރު މިދާ ގޮތުން. އެ އަދި އެއް ފާޑުއަކުން ރިޝްވަތު ދޫކޮށް އުޅުނަސް.

އެ ހަމަ ނުހިފާ އެބަ ތިބި ހަމަ އިސްލާމީ. ރިޝްވަތު ދޫކޮށްލުން އެބަ ހުރި. އެހެންނަމަވެސް ދުވަސްކޮޅެއް.

އެހެންވީމާ، އެ އުޅުމާ ވަރުގެ މުސާރައާއި ފަސޭހަކުރުމަކަށްވުރެ ލިބިއްޖެ ކަމަށް ވަނީ އެމީހުން

އަންހެނުންނެވެސް ފައިސާކުރި މީހުން އެ ވިޔަފާރިވެރިން ސަރުކާރު ދާއިރާގެ ތެރެއަށް ވަދެ ރިޝްވަތު ދީ

ކަންތައްތައް ހަލާކު ކޮށްލުމަށް ވަރަށް ގެންގޮސްފައި. އެހެންވީމާ، ފަސޭހަކުރުމަށް އަދި ސިފަވާ

ސާރވިސްގެ މުވައްޒަފުންގެ ވަޒީފާއާއި ނުލާ އަޑުއަހަ މިދައްކަނީ. ފަސޭހަކުރުވާއި އަދި އެއްޗެ

ކުރަމުންދަން ކޮށްލާނަން. މިކަހަލަ ދައުރުތަކާއި އަޑުއަހަމުން ވަރަށް ބޮޑަށް ބިސްނެސްތަކުން

މައްސަލައެއް. މި މީހުން ސަލާމަތްކޮށްދެނީ ބާ ތިއްބެވި. އެހެންވީމާ، މި މީހުންގެ މުސާރަތައް ކުޑަ

ނުވެ މީހުން އެކި ވަރުން އަޑުއަހަމަށް ހިލަހާ ދުވަސް އިރާދަ ކުރެއްވިއްޔާ ދައުލަތުގެ އާމްދަނީވެސް

މިދަނީ މީހުން ކުރިއަށް. އެއީ ތަރައްޤީވާނެއެވެ ފާސްފަހަރުވެ. އަދި އެހެނިހެން

ކަންތައްތައްވެސް މިދަނީ ރަނގަޅުވަމުން. އަދި އިތުރު އަރި.އެމް.އެފް ގެ ލޯނުތައްވެސް ލިބުމުން އެ

އަންނަނީ. އެހެންވީމާ، ކުރިއަށް އޮތްތަކުގައި އަންނާނެ ރަނގަޅުވާނެ ކަމަށް މި ރިޕޯޓުންވެސް

އަޑުއަހަމު ޕްރޮގްރާމްތަކުންވެސް ކުރިއަށް އޮތް ތަރައްޤީގެ ކަމަށްދަރުތަކުގައި 1.2 ބިލިއަން ހަރުދަށް ވަރުގެ

ޑޮލަރުގެ މައްސަލަ އިންޑިއާއިން ދޫކުރި ކަމަށް. އެހެންވީމާ، މި ޤައުމު ދެ މަސްރޫފަރުގެ ތަރައްޤީގައި

އަޑުއަހަމުކަން ނަގައިދޭ މި ދިރިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ މުސާރަ ކުރެވުނުކަން. އެހެންވީމާ، ހަމަ އެކަން

ފާހަގަކޮށްލަން.

ހުޅުމީދޫ ތާރީޚުގެ ޝަންބަރު: އެކި ދަރުމަތުގެ މިހާރު ދެންނެވިން އަޅުގަނޑު ކުރީދުވަހުވެސް ޝުކުރިއްޔާ. އާދަ، މުއައްސަސާތައް

އިބްރާހީމް ޢަފީފް ވާހަކަދެއްކެވުން: ކަމުގައި ވިޔަސް މުއައްސަސާ ތަކުގައިވެސް މަސައްކަތްތައް ކުރުމަށް އެކި މުއައްސަސާތައް އުފެދިފައިވޭ. އެގޮތުން މި ދާދި ކަންތައްތަކާއި މި އިޤްތިޞާދީ ކަންތައްތައް ބަލަން މި އިންސާނީ ސަރުކާރުގެ ގަވާއިދުން ފިނޭންސުން ބައްލަވާ ކަންތައްތައް ކުރައްވަނީ. އެހެންވީމާ، އެ ގަވާއިދުން އެމް.އެމް.އޭ ގާއިމްކޮށް ގުޅިގެން އެ ބައްލަވަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ބައްލަވާފައި އެކަށަލަ ގަވާއިދު ތަރައްޤީގައި ދިރާސީކަމަށް ވިދާޅުވީމާ، ދެން ހުރި މުއައްސަސާތަކުން އެބަޖެހޭ އެކަންތައްތައް ގަބޫލުކުރަން. އެއީ ތަރައްޤީގެ އެހެން މުއައްސަސާތައް. މިސާލަކަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ނޫނީ ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަނުން، ހިއުމަން ރައިޓްސް ކަންތައްތައް މި ބަލަނީ. ބަލާއިރު އެބޫތުޅިގެން އިޤްތިޞާދީ ހާލަތައް ދިރާސާކޮށްގެ ކަމަކީ ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީން ނޫނީ ސަރުކާރުން ވިދާޅުވީމާ، އެބޫތުޅިގެން އަނުއަކާ އެކަން ދިރާސާ ކުރަން ފޮށްޓެއްހާ ވާނީ ވަރަށް ބޮޑު މަސައްކަތެއްކަން. ދެން ރައްޔިތުންގެ މަޢީޝަތު އެ ސަރުކާރުން ނޫނީ ފިނޭންސުން އިންމުދުން ނިންމާފައި އެގޮތަށް ވިދާޅުވީމާ، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން އެކަމުގެ ބަޖެޓުގެ ބަލައި، ރައްޔިތުންގެ މަޢީޝަތުގެ މާލިއްޔަތު ކޮމިޝަނަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ބަޖެޓް ވިދާޅުވި ގޮތަށް މިކޮމިޝަން އެކަން ނިންމަވަންޖެހޭނީ. އެ ހާލަތު ދިރާސާކުރެއްޖެ، ނޫނޭ. އެހެންވީމާ، މި ދެވަނަގޮތުން އެ ގަވާއިދުން ދިރާސާކޮށް ވަރަށް ހުރިހާ މުއައްސަސާއަކުންވެސް އަޅުގަނޑު ގަބޫލު ކުރާގޮތުގައި އެކަން ގަބޫލުކުރު ކުރައްވަންޖެހޭނެ. އެފަދަގޮތުން އަދި އަމިއްލަ ދިރާސާ ކުރައްވަން ޖެހިވަޑައިގަންނަވާން ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަން ނުކުރަން. އެހެންވީމާ، މިހާރު ދާދިރީ ކޮމިޝަން ބައްލަވާ ވާހަކަ މުޤައްރިރު ވިދާޅުވި. އެހެންވީމާ، އެބޫތުޅިގެން އެރިޕޯޓް ނިންމަވާފައި ވިދާޅުވާ އެއްޗެއް ބަލަން މަގުކުރެއްވުން އެއްގޮތް. އަނެއްގޮތަކީ މިހާރު ހަމަ ދާދިރީ ކޮމިޝަނުގެ މުޤައްރިރާއި މާލިއްޔަތު ކޮމިޝަނުގެ މުޤައްރިރާއި ބައްދަލުކުރައްވާފައި ނޫނީ މި ދެކޮމިޝަން އެއްކޮށް ބައްދަލުކޮށްފައި ނިންމުން، އެކަން ބަލާފައި ބޭނުން އެހާތަން ދިރާސާކޮށްގެން ނޫނޭ. އާދެން ސަރުކާރުން ވިދާޅުވާ އެއްބަސް ދިރާސާކޮށްގެންނޭ ހުރިހާ މުއައްސަސާތަކާއި އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ގުޅިގެން އެކަންކުރަން އެއްބާރުލުން ދީގެން އެކަން ކުރެވޭނެ. އެހެންނޫނީ އެކަން ދިމާ ނުވަނީ އަނެއްކާ ސަރުކާރާއި މަޝްވަރާ ކުރެވޭނެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހެންނޭ މިކަންތައް ވާނީ. އެހެންވީމާ، އެވާހަކަ ދަންނަވާލަންވެގެން.

ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ ދެކަމެއް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން، ދެތިން ކަމެއް. އެއްކަމަކީ މުޤައްރިރު ވަރަށް މުހިންމު އަޅުގަނޑުމެން މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ޚާއްޞަކޮށް މެންބަރުންނަށް އެމް.އެމް.އޭގެ ޤާނޫނާއި ދައުލަތުގެ މާލިއްޔަތާއިބެހޭ ޤާނޫނާއި ސިކިއުރިޓީސްއާއި މިކަހަލަ ބޭސިކް ޤާނޫނުތަކުގައި ބޮޑު އެއްޗެއް އެނގުން. މިހާރު ކޮންސްޓިޓިއުޝަނަލް ބޮޑީއެއް އެބަހުރި. ޤާނޫނު ބޮންޑުތަކުން އެ އެކައުންޓުގައި އެކަނި ފައިސާ ބަހައްޓާފައިވާ. އެހެންވީމާ، މިކޮމިޓީގައި އެހެން އެކައުންޓުތަކަށް ފައިސާ ޖަމާކުރާ ނުވަތަ ދަތުރުކުރާ ޚަރަދުކުރާ. އެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޖެނެރަލް ނޮލެޖު ހުންނަންވާނެ. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މި ސްޕެޝަލިސްޓް ކޮމިޓީއެއް. އެހެންވީމާ، އެހެން އެކައުންޓަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މުއައްސަސާތަކުން ފައިސާ ދޫކުރާ އެ އިޝޫއަރ ޑިސްކަސްކުރެވޭ ނުކުރެވޭނެ. އެ ވަރަށް ސާފު މާލިއްޔަތުގެ ޤާނޫނުގައި. ދައުލަތުގެ ފައިސާ ހުންނަނީ ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް. މިނިސްޓްރީގެ ބޭންކު އެކައުންޓަކު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި ބަޖެޓަށް ކަންކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެނީ މިނިސްޓަރު ބޭންކުގައި އެކައުންޓު ކުރައްވާ ނުކުރައްވާ ގޮތުގައި ދިރާސާ ހުށަހަޅަން ނުވަތަ ނުކުރެވޭ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ސަރުކާރު، މުސްތަޤްބަލު މުއައްސަސާތަކަށް ދިރާސާ ހުށަ ބަޖެޓް އެ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެންނަކަށްވެސް އެބަ އެއްބަސްވާނެ، ހުރި މާލިއްޔަތު ޤާނޫނުތަކުން ވަރަށް ސާފުކޮށް އަޅުގަނޑު ބާރުވެސް ހުންނަނީ ކޮން. ކޮންސޮލިޑޭޓެޑް ފަންޑުގައި ނުހިމެނޭ ބައެއް ނަމަވެސް ނިމިފައި. އެއަކުން އިސްތިއުމާލުކުރެވޭ ނޫން. އެޖެންޑާ ޖެނެރަލްގެ މަސައްކަތަކީ އެއީ. ވަކި އެކައުންޓަކުން ތަފާތު އެކައުންޓަކަށް ކުރުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ވާހަކައަކީ ހާއްސަކޮށް މުސްތަޤްބަލު މުއައްސަސާތަކުގެ އެޖެންސީތަކުގެ ކުރިއަށް އޮތް ބަޖެޓް، މިނިސްޓްރީ އެ ހިފަހައްޓާފައި ވަނީ އެކައުންޓު ލިބޭ ބޭރުގެ ދެކުރިން ބޭންކުތަކުގައި އެކައުންޓުތަކުގައި އެކަމަށް ރަނގަޅު ނުވަތަ ނޫނީ ބެލުން. ދެން މުސްތަޤްބަލު މުއައްސަސާތަކުން މިނިސްޓްރީގެ އެކައުންޓުތަކުގައި އޮތް ބާކީ ނިޔަތްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން އެ ބަޖެޓް އެކައުންޓުތަކުގައި އަދަދަށް ފަރާތުގައި ދެކުރުން އަންނަވަރުގެ ވަސީލަތްތައް އެކުލަވާލުމާއި ސަރުކާރުގެ އޮޑިޓަރު. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މިނިސްޓްރީގަ. އެ އެކައުންޓު ރަނގަޅަށް ދެކުރުން. ސަރުކާރުގެ ކޮންމެވެސް އެއީ މިވަރުގެ ކޮންމެއްގެ އުނިކުރައްވާފައި ވަރަށް ދުއްވާނީ އެކައުންޓުން ދެކުރި. އެހެންވީމާ، އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ބަޖެޓްވާން ކަމަށް. މިނިސްޓްރީ ބާރު އެކައުންޓުތަކާ ކުރި ރަނގަޅަށް އަޅުގަނޑުމެން މިނިސްޓްރީގެ ބާރު ނިޔަތް ކުރިމަތިކުރަނީ. އެ އިޝޫ

އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ. ދެން ނޭޝަނަލްގެ ފާހަކައަށް އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ތާއީދުކުރެވޭ. އެއީ މިނިސްޓަރު ވެއިގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މައުލޫމާތު ދެއްވީ، އެއީ ހަމަ ވަރަށް ރަނގަޅު ސްކޮލަރޝިޕްގެ ޕްރިންސިޕަލްތަކެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑުވެސް ގަބޫލުކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްގެންދާނީ ދެއްތޯ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހުށަހެޅިގެން މިދިޔަ ބަޔާއި ފާހަކަތަކާއި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭ މައުލޫމާތުގެ އަލީގައި ޕްރޮގްރާމް ކުރުމަށް ކަންކަން.

ޖަހާލާފައި ހުރި އިމްތިޙާނުތަކާޔޭ އަޅުގަނޑުމެން ހިޔާވަރަކަން ގަބޫލުކުރާ އެއްޗެއްތޯ ބަލާލާ
އެކަށްކުރަނީ. ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އެކަން
ނިންމަންޖެހޭނީ. ނާއިބަ ރަޖޫޢަ މުދުވެރިވެއްޖެނަމަ. އެކަމަކު ސިވިލް ސަރވިސްއިން އެކަން
ކުރެއްވުމަށް ކިޔައި ދާއިރާއެއް އުވާލައިގަންނަވަން ތަރުތީބު ކޮމިޝަނަށް. ކިޔައި ދާއިރާތަކު
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއިން އަންގަސްޓަންޑާ އެއްގޮތަށް ތިބުން އަބަދުވެސް ހުއްދަވާލެވޭ ސޮއިކުރެއްވި
އަވައްޖެހުނީ އެނގޭނެ. ސޮއިކުރެއްވި ނަގާ ކަމަކަށްތިބެ އަބަދުވެސް ސަރކާރުގައި އާޚް ގޮތަށް
އެކަން ނިންމުން. އެއީ ވަޒީރުންގެ މަޝްވަރާއިން ހުއްޓަ ރަޖަހަށް މުދުވެރިވެއްޖެ ކަމަކަށް ނިންމުމާ،
އެއަށް ބޭރުސަލާނުވައި، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އެއްވެސް ކަނޑަ ސޮއިކުރެއްވި އެކޮމިޝަނުން
ނުކުން އެކަން ނިންމައިދީ ކަމަށްވެސް އަދި އެދުނީ މުސްތަޤްބަލުގައި ހިނގާ ސިވިލް ސަރވިސް
ކޮމިޝަނުން ނޫން އެހެން. އެހެންވީމާ، އެގޮ ޖަވާބުދާރީ ކުރުވަން ކުރާ މައްސަލަތަކުގެ މިހާރު
އަހުސްގެން މިއުޅެނީ. އެހެންވީމާ، މި މައުލޫމާތުތަކުގެ ތިބުނިމާ، ފިޔަވަހި އަދި މިނިސްޓަރާއި ވަހަ
ސޯލިވިސްކުރައި މައުލޫމާތުތަކުގެ ތިބުނިމާ، ދެން އަޅުގަނޑުމެން ދައުލަތް ހުރި ވާހަކަތައް، ހަމަ މިއަދު
މިދައުލަތް ބަޔަކު ވާހަކައި އަޅެ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ތަފާސްހިސާބު ދައުލަތުގެ. އެހެންވީމާ، މިހާރު
އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެއްބަސްވުމުގައި ހުރި ބައެއް ކަންތައްތަކާ އަޅުގަނޑުމެން މި އެއްބަސްވެ ގޮތަށް
ޤާނޫނު ސަރވިސަސް ކޮމިޝަނުގެ ދަށުނެތީ. އަޅުގަނޑުމެން މި ސުވާލަކީ އިންތިޚާބު
ފަސޭހަކުރުމުގެ މުސާރައިގެ ކަންތައްތަކާ ގޮސްފައި ޢަމަލުގެ ރިޕޯޓް ކުރަން. އެބަދުވެސް
އަޅުގަނޑުމެން ދެން އަންނަ މާލީއަހަރު ކޮމިޝަނަކީ ނަމަވެސް ގެނެސް ދައުލަތު ބައެއްގަވާނީ. ދެން
ހަމަ މިނިސްޓަރު އެއް ފައިސާނުލިބެ އަޅުގަނޑުމެން ބައެއްދުވަސްކޮޅު ގެންނާނީ އިނގޭތޯ. ދެން
އެއާއިއެކު ދެން އަޅުގަނޑު އެއްބަސްވެ ކަމަކީ އަޅުގަނޑު ނިޔާމު ވަޒީރުގެ ކަނޑައެޅިގެން ކަމަށް ވަގުތު
ތަރުތީބު ކުރަމުގެ މުދައްރިސާއި ވާހަކަ ދައްކަނީ ބިލުގައި ހިމަނާފައި މިޖެހޭ އިންތިޚާބު
މަސައްކަތްތަކާއި ހަމަޔަށް ވެރިކަންގަވަން ބައެއްގޮތެއް ހަމައެކަނި މިކަން
ހިނދުގައި ކޮށް މުޤައްރިރު ސިޔާސަތު އެކަނިވެ ބަލާފައި މި ސޮއިކުރައި މިއެއްބަސްވުން ގެއްލުވާ
އެއްޗެއްތޯ، ހުއްޓަ ރަޖަހަށް މުދުވެރިވެ ނުކުރޭ. އެހެންވީ ކަމަށް ވަނީ އެ އަޅުގަނޑުމެން
ކޮމިޝަން ކުރަންޖެހޭ ކަމަށް އެއީ. އެހެންވީމާ، އެބައިވެ އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާނަން. ދެން
އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މިއުޅެނީ މިނިސްޓަރު ގެނެސް ފިޔަވާ ޤާނޫނީ އިދާރީ ފަރާތް ބޮޑު
އެކަމަކު ކަސައްކަތް. ދެން މިއަދުވެސް މިސްރޫޢު އެސަލާމަތުކުރާ ހިނާހަ ކޮމިޝަނުގެ

މިހުންނަނީ. ދެން މިވާހަކަތަކުގެ އަޅުގަނޑުމެން މިކުރަން އުޅޭ ވަސީލަތްތަކުގައި ފުރުޞަތުތައްގެ
ރަނގަޅު ބެލެހެއްޓުމެއް ނުލިބޭކަން. އެހެންނަމަވެސް، މިއަދުންނެއް ދަރިވަރުން ވަރަށްގިނަ ހުރި
ފައިސާ ނުވަތަ މުދަލުން ޔައުމިއްޔާތު މިސާލުތަކަށް ޖަވާބުދާރީ ނުވާނޭ. އެސާލުތަކުގެ ޖަވާބު
ލިބޭނީ ހަމަ މިނިސްޓްރީ އާއި ފައިނޭންސް ގެސްޓްހައުސް އަޅުގަނޑުމެން ސާވޭކު ކުރިމާ. އެހެންވީމާ،
އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން މިބާބުގެ ބައިތަކުގެ ބަޔާންކުރުމުގެ ދެން އަސާސީވެސް އެބާބުގެ
ވަގުތީގޮތުން، އަޅުގަނޑުމެންގެ އެބައިގައި ބާބާ ބައިތަކުން ބަޔާންކުރުމެއް ކުރަނީ. މިކަހަ
ދެން އަޅުގަނޑުމެން މިކަން ގެންދަން ގޮތެއް އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާނީ ދެއްކޭ. (ވަގުތުކޮޅެއްގެ ބަހުރު)
އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަދެއްކުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ގެންނާނަން އިނގޭތޯ ދާއިރާ ކޮމިޓީގެ ރައީސާއާ.
އާދަރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެދިވަޑައިގެ ހަމަ ޖޯޖަފް ޕްރޮސެޖަރުގެ ސެކްޝަން ފެންނާނީ ނޫންތޯ ދެއްތޯ.
ނާޝިޔާ. (ވަގުތުކޮޅެއްގެ ބަހުރު) މިއަދުގެ ޖަލްސާއަށް ވަޑައިގެން ހަމަ ވަރަށް ބިނާ ކުރަނީ
ކޮންސެޓޭކަށް ދެއްވީ. ހުރިހާ ގެންބަރުންނަށްވެސް ވަރަށް ބޮޑު ޝުކުރު ދަންނަވަން. ދެން
އަޅުގަނޑުމެން އެންނާނަން ދެއްތޯ ކުރީ ދުވަހުގައި ހުރިހާ މެމްބަރުސާހިބުން ދަންނަވާފައި އެބޭފުޅުން
ހުރި ތި ޕްރޮބްލެމްތަކާއި ތިޔަ ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ ރައީޙް އަޅުއް ގެންސް ދެއްވާނޭ އަޅުގަނޑު
ވިދާޅުވިން ދެއްތޯ. އެ ރައީޙް އަޅު ގެންނަވާތޯ ބައްލަވާ. އާދަރު އެހީވެދިނުމަށް ވަގުތު
ފަހިދަނާގެ މުސާރައަށް ބަދަލުއް ނަގާ އެހެންނަށްތަކާއި އެކަމަކު ސިފަތަ ސަރުކާރުގައި އަދި
މެންބަރުން ބޭނުމަށް ދިރާސާ އެބަހާމަ ސަރުކާރުގައި ޝަކުވާތަކުގެ ތެރޭގައި ބޭރުގެ މެންބަރުން މުސާރަ
ބޭނުކުރު ފެންނަން އާންމުން. އެ ނިޒާމަކީ ފަހިދާނާގެ މުސާރައާ ނުހިނގާން ބޭނުންފުޅުވާ.
އަޅުގަނޑުމެން އިނގޭތޯ ކަންތައްގެ އާބާދީގެ ރައީޙް ދެއްވައިފާ އިނގޭތޯ.
ޝުކުރިއްޔާ.